

GLASLO GORENJSKE

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO
LETO XIII., ST. 60 — CENA 10 DIN

SOBOTA, 21. MAJA 1960

Občutljivost

»Razprava je bila živahna, včasih burna. Največ kritike je bilo na finančno poročilo, češ da je presplošno.«

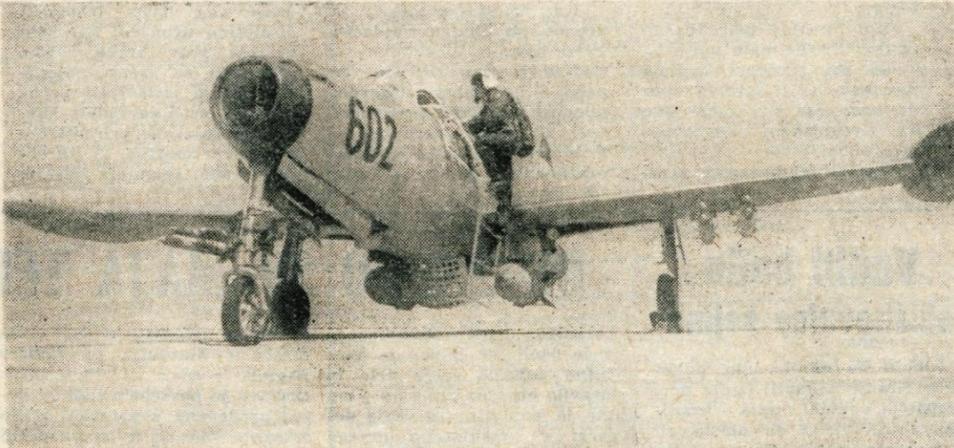
Tako med drugim piše eden izmed uslužbencev na nedavnem občnem zboru Društva upokojenecov v Kranju. Kritično piše o tem občnem zboru tudi drugi udeleženec, ki mu niso všeč nekatere vnaprej pripravljene stvari in druge oblike, ki po njegovem mnenju krnijo pravice članov.

Upokojenecem dostikrat očitajo, da so preveč občutljivi in natančni. Morda je tudi v tem nekaj resnice. Res pa je tudi, da je »občutljivost« te vrste na splošno še premalo. Slabosti oziroma nepravilnosti, ki jih je opaziti sem in tja po konferencah, posvetovanjih in raznih sestankih, je še zmeraj veliko. Prva in zelo pogosta je ta, da vodstvo določene organizacije postavi in brani pred demokratičnim forumom vnaprej pripravljen predlog, in to često brez potrebne utemeljitve. To nujno vodi v omejevanje pri razpravah in izbiri različnih stališč.

Druga skrajnost pa je — nepravilnost. Ta se včasih skriva celo pod geslom »demokratičnosti«, češ vnaprej se stvari ne smejo pripravljati. To je zlasti značilno za organe samoupravljanja v posameznih manjših gospodarskih organizacijah. Uprava oziroma administrativni aparat, kot je na železi, naj bi o zadevi, ki je na dnevnem redu, pripravil potrebne podatke in dokumentacijo. Iz tehnične strani je potrebno več ustreznih predlogov oziroma variant s pojasnili o predpisih, o negativnih in pozitivnih posledicah, ki lahko sledijo eni ali drugi rešitvi itd. Ob takih izdelanih predlogih naj bi pustili izvoljenemu organu, da svobodno in demokratično izbere eno ali drugo smer. Tako lahko pride do izraza samoupravni organ. Toda sklicatelji, oziroma administrativni aparat, se često izogibljive takega dela in tudi odgovornosti pod geslom demokratičnosti, češ naj samoupravni organ kar sam razpravlja, izbira in odloča. To pa nemalokrat vodi do nezdržnih, včasih celo do nezakonitih, sklepov, ki jih življenje v praksi ovrže.

Veliko je še takih stvari, ki v resnici zožujejo delo demokratičnih organov in razbijajo v ljudeh in članih samoupravnih organov njihovo iniciativno in pripravljenost za sodelovanje v našem komunalnem sistemu.

Nepravilnosti na občnem zboru upokojenecov v Kranju niso tako hude. Vendar pa prav z uveljavljanjem smernic V. kongresa SZDL moramo stremeti, da povsod odstranimo vse, čeprav drobne pomanjkljivosti, ki kakorkoli zavirajo nadaljnjo demokratizacijo v naši družbi ureditvi. Ob takem pogledu na stvar pa je »občutljivost« upokojenecov posevno utemeljena. — K. M.

Pred osemnajstimi leti, 21. maja 1942, sta s svojima letaloma priletela na osvobodeno ozemlje pilota Rudi Čajevec in Franjo Kluz. Zato ta dan lahko štejemo za rojstvo jugoslovanskega vojnega letalstva, ki je že med NOV opravilo nad 4000 bojnih poletov in precej pripomoglo dokončni osvoboditvi domovine.

Danes bedijo nad našimi mejami številne skupine sodobnih reaktivnih letal in njihovi hrabri piloti so se pripravljani vsak trenutku zoperstaviti slehernemu napadalcu. Zato tudi praznuje z njimi 21. maj — Dan jugoslovanskega vojnega letalstva, vse naše ljudstvo!

S seje Občinskega ljudskega odbora Kranj

RAZVIJANJE TRGOVINE IN GOSTINSTVA

Je ena izmed najpomembnejših nalog na področju gosgodarstva

V četrtek, 19. maja, sta bili v prostorih OLO ločeni seji obeh zborov Občinskega ljudskega odbora Kranj. Najprej so obravnavali poročilo o gibanju blagovnega prometa v trgovini in gostinstvu, nato poročilo o odkupu klavne živine v prvem tromesečju 1960, dalje poročilo o delu tržne inšpekcije za leto 1959 itd.

Poročilo o gibanju blagovnega prometa v trgovini in gostinstvu ugotavlja predvsem, da je bil na področju trgovine in gostinstva dosežen v zadnjih letih velik napredek, ki se izraža v povečanju blagovnega prometa, v izboljšanju uslug in v precejš-

njih tendencah za vsestransko izboljšanje materialnega in tehničnega poslovanja. Kljub razmeroma neugodnim pogojem, pod katerimi večina gospodarskih organizacij v obeh panogah posluje, menijo, da je ena izmed najvažnejših nalog na področju

gospodarstva pospešeno nadaljnje razvijanje trgovine in gostinstva, ker obe panogi zaostajata za splošnim razvojem in bo treba v prihodnje prav na ta področja osredotočiti vse napore, da bo celotno delovanje trgovine in gostinstva v prihodnje vsklajeno s potrebami gospodarstva in zahtevami potrošnje. V ta namen bo potrebno zlasti stremeti za realizacijo smernic družbenega plana na področju (Nadaljevanje na 4. strani)

Pisana množica Rodavljčanov je skoraj eno uro čakala na nosilce štafete in jih sprejela z navdušenim aplavzom

Štafeta mladosti 1960

Sedemdeset čestitk

2959 nosilcev in 4109 tekačev - spremljevalcev

V sredo dopoldne je bila ob cesti od Vršiča do Ljubljane in ob poteh kjer so šle lokalne štafete pisana množica ljudi, ki je spremljala pozdravne čestitke tovarišu Titu za njegov rojstni dan. Med gostim špalirjem, zlasti v večjih krajih, so nosilec drug za drugim nosili čestitko republike Slovenije in še 69 pozdravnih pisem, ki so jih s 17 lokalnimi štafetami poslale z Gorenjske mladinske organizacije, delovni kolektivi in številne politične ter družbene organizacije. Republiška štafeta je skozi kranjski okraj napravila 68 km dolgo pot, medtem ko je skupna dolžina vseh lokalnih štafet znašala 273 km. Čestitke tovarišu Titu je nosilo 2959 tekačev, ki jih je spremljalo še 4109 tekačev - spremljevalcev, 112 kole-

sarjev in 77 motoristov. Medtem ko so ob poti nosilce štafet Gorenjci navdušeno pozdravljali, so bili po vseh središčih komun slavnostni sprejemi, na katerih se je zbralo tudi po več tisoč ljudi. Razen tega pa so republiško štafeto slavnostno sprejeli še v 23 vaseh Gorenjske.

Posebnost lokalnih štafet letos je bila, da so šle skozi podjetja. Nosilci štafetnih palic so obiskali kar 55 delovnih kolektivov in jim še posebej čestitali ob 10-letnici Slavskega upravljanja.

Iz vsega tega vidimo, da so pri letošnji štafeti mladosti sodelovali na ta ali drugi način domala vsi Gorenjci in s tem zgovorno pokazali kaj pomeni zanje 25. maj — Dan mladosti. B. F.

Dan mladosti

Pozdravna pisma, ki jih bo naš otvoriš Tito za svoj rojstni dan prejel ob Dnevu mladosti, 25. maja, v Beogradu, smo Gorenjci že spremljali na dolgo pot. S tem je šla mimo nas morda tudi ena največjih prireditev, ki je bila uvrščena v pester spored v počastitev 25. maja. Vendar pa nas pravo praznično razpoloženje še čaka. Dan mladosti vsi, zlasti pa mladi, težko pričakujemo, saj bomo prijetna srečanja na raznih športnih in kulturnih prireditvah, izletih in kreso-

vanjih. V dnevih praznovanja bodo v vseh večjih krajih povorke mladine, vključene v razne športne in družbene organizacije, mladina iz delovnih kolektivov in šol pa se že pripravljajo, kako bo za Dan mladosti okrasila svoja podjetja in šolska poslopja. Da bo Dan mladosti res praznik mladih in da bo velo iz njega majsko praznično razpoloženje, okrasimo tudi vsi ostali probočelja vseh poslopjaj, 25. maja pa naj povsod zaplapoljajo tudi zastave.

S plenuma SZDL na Bledu

Zagotoviti prostore za normalno delo osnovnih organizacij SZDL

Bled, 20. maja.

Sinoči je bil na Bledu razširjeni plenum Socialistične zveze. Razen članov Občinskega odbora so bili navzoči tudi zastopniki odborov osnovnih organizacij blejske občine.

O vtisih s V. kongresa SZDL je na plenumu poročala delegatka na kongresu Marija Stare. O nalogah in delu osnovne organizacije je na plenumu govoril predsednik občinskega odbora Franc Dijak, sekretar Janez Strgar pa je opozoril na vrsto organizacijskih pomanjkljivosti, ki

jih nekatere osnovne organizacije še niso odpravile, drugod pa se vedno znova ponavljajo. Nekatere organizacije se še vedno ubadajo s težavami, ki jih je težko premagati: predvsem jim primanjkuje prostorov za delo. Zategadelj je plenum sprejel sklep naj vse organizacije skličejo seje do 10. junija in naj posebej rešujejo to vprašanje.

Sinočni plenum je obravnaval tudi pdeblem združitve osnovnih organizacij Krnice in Poljšice z Gorjami, ker imajo tamkaj skupni krajevni odbor. V prihodnje naj bi proučili to vprašanje tudi na Bledu kjer obstaja pet osnovnih organizacij.

Ob koncu je bilo sklenjeno, naj organizacije SZDL do septembra proučijo gradivo V. kongresa s statutom in programom, večjo pozornost pa naj posvetijo 15. obletnici osvoboditve in 10. obletnici delavskega in družbenega samoupravljanja.

J. B.

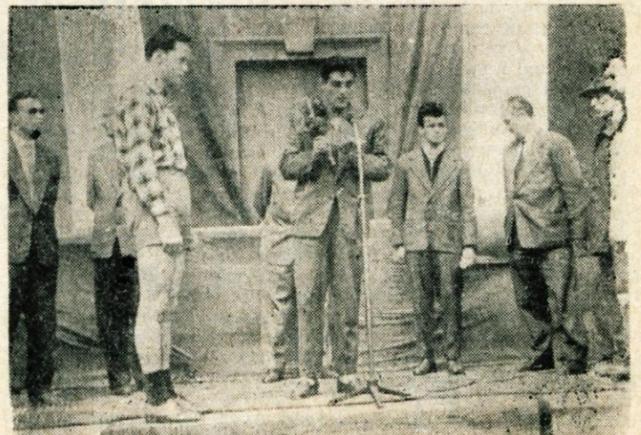
IX. mladinski festival na Jesenicah

Nocoj bodo na Jesenicah slavnostno odprli IX. mladinski festival, posvečen prazniku mladosti in rojstnemu dnevu maršala Tita. Pred gimnazijo bo veliko zborovanje jeseniške mladine, še prej pa promenadni koncert godbe na pihala »Svobode«. Po slavnostnem zborovanju bo otvoritev mladinskega gledališča s slavnostno premiero »Jezusovih apostolov«. Jutri se bo mladina udeležila izleta na Pristavo nad Javorniškim rovtom, kjer se bodo spomnili dogodkov iz NOB in imeli razna športna tekmovanja ter druge zabavne prireditve.

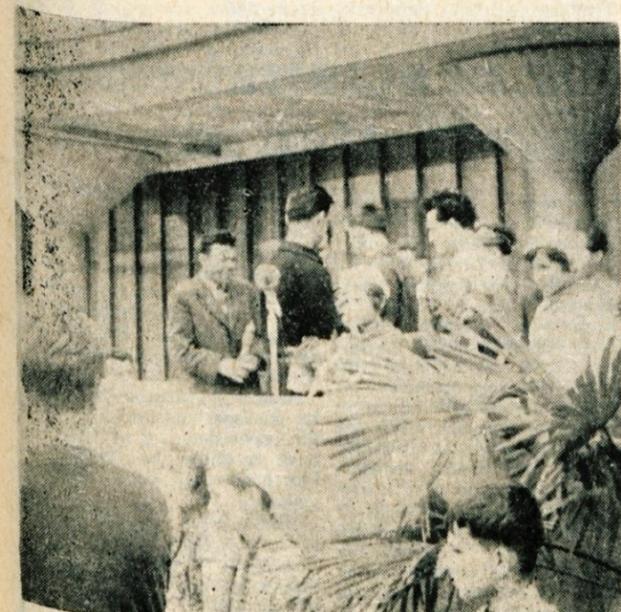
Ves naslednji teden bodo na sporedu številne kulturne prireditve in športna tekmovanja. Ze v dosedanjih pripravah in predtekmovanjih je samo v Železarni sodelovalo 334 mladincev in mladink, ki so tekmovali v nogometu, odbojki, streljanju, kegljanju in nekaterih drugih panogah. Za prireditev »Spoznava naš železarski kraj« se je samo iz Železarne priglasilo 18 ekip. Ta prireditev bo na sporedu 27. maja ob 20. uri v dvorani Delavskega doma.

-l. c.

-k.

Pred Železarno na Jesenicah je sprejela štafeto množica šolarjev, dijakov, železarjev in drugih meščanov. Zbrani množici sta ob tem dogodku spregovorila nekaj besed podpredsednik ObLO Dušan Stare in predsednik DS Železarne Franc Gašperin.

Zlasti svečan sprejem štafete je bil v Kranju, kjer je številnim občanom o pomenu Dneva mladosti govoril sekretar ObK ZK Stefan Kadoič in še enkrat zaželel tovarišu Titu za njegov rojstni dan iskrene čestitke

V JUBILEJNI ZLET

10 let Zveze tabornikov Slovenije

Zlet bo od 14. do 21. avgusta v Lescah pri Bledu — Pokrovitelj V. zleta ZTS bo predsednik Ljudske skupščine Slovenije, tovariš Miha Marinko

Kmalu bodo minila štiri leta odkar je bil v Kumrovcu IV. zlet Zveze tabornikov Slovenije. Letos bo ZTS organizirala V. jubilejni zlet, ki bo nosil naslov »10 let Zveze tabornikov Slovenije«, in bo obenem pregled sil in taborniških vrst ter srečanje starih in novih enot ter članov, hkrati pa velika manifestacija te množične organizacije v jubilejnim letu osvoboditve. Udeleženci bodo postavili svoje tabore 13. avgusta, naslednji dan pa bo sve-

čana otvoritev. — Čeprav bo šele drugo leto minilo deset let od ustanovitve slovenske taborniške organizacije, bo zlet pod tem naslovom kar letos, ker bo prihodnje leto v Zagrebu III. zlet tabornikov Jugoslavije.

Na zletu bodo letos tekmovali za prvenstvo ZTS v mnogoboju le ekipe okrajnih starešinstev in ne tako kot dosedaj, ko so na mnogobojih tekmovale ekipe posameznih enot. Za letošnji mnogoboj bodo izbrali ekipe že na okrajnih prvenstvih, torej prvoplasirane v postavljanju šotorov, signalizaciji in orientacijskem teku.

Udeleženci zleta si bodo tedaj ogledali lepote naše Gorenjske, posebno pozornost pa bodo posvetili spomenikom iz NOB, ogledali pa si bodo še Zelezarno na Jesenicah, Hidrocentrolo Moste, »Verigo« v Lescah itd. Morda pa bodo v času zleta priredili tudi velik pohod na Jelovico v sodelovanju z LMS in člani ZB. — Za zaključek jubilejnega zleta bo velik taborni oženj pod naslovom: »Gorenjska v borbi in po vojni izgradnji.« Ob tej priliki bodo povabili k sodelovanju gorenjsko folklorno skupino.

Udeleženci letošnje seje starešinstva ZTS so soglasno sprejeli predlog, da za pokrovitelja te velike akcije zaprosijo predsednika Ljudske skupščine LRS, tovariša Miho Marinko.

To bo vsekakor spet veliko priznanje za Gorenjsko. Poskrbimo, da napravimo tabornikom iz vse Slovenije ter gostom iz drugih republik lep vtis, tako da bodo lahko vzklizali: »Prelepa Gorenjska, nasvidenje!«

Z-r

NA ZBORIH — O KOMUNALNIH ZADEVAH

Od 16. do 31. maja bodo v vseh območjih mesta Kranja zbori volivcev, na katerih bo Oblo Kranj odgovarjal na predloge zadnjih zborov, volivci pa bodo poslušali tudi poročila sveta za komunalne zadeve o delu in problemih komunalnih podjetij — »Komunalni servis«, »Elektro-Kranj« in »Vodovod«.

Na vseh zborih, teh bo 11, bodo volivci lahko razpravljali o vseh vprašanih komunalnih službah in uslug: o čiščenju, odvažanju smeti, vodovodu in vodarni, električnem omrežju in razsvetljavi ter o drugih komunalnih problemih.

S sodišča

ZASLUŽEK MIMO PODJETJA

Med letom 1959 je bila S. M. zaposlena kot šef skladišča pri trgovskem podjetju »Tobak« na Jesenicah. Razen rednih mesečnih prejemkov, ki za njeno delovno mesto niso bili ravno nizki, si je ustvarjala s kupovanjem in prodajo raznega blaga mimo evidenc podjetja, ki ga je kupovala z denarnimi sredstvi podjetja, še dodatne dohodke. Na glavni obravnavi se je ugotovilo, da je na takšen način kupila najmanj 7300 komadov kreslinih kamenčkov, 570 komadov pisem in 3435 komadov razglednic, za kar je plačala skupno 136.950 din. Te predmete je zopet mimo evidenc podjetja preprodala nekaterim trafikantom, dobiček pa spravila v svoj žep. Iz previdnosti je uničila vse dokumentacije, ki se je nanašala na črno poslovanje, ter s tem onemogočila točen pregled nad obsegom ilegalne trgovine pod firmo podjetja. Sodišče v Radovljici jo je za nedovoljeno trgovino obsodilo na 15.000 din denarne kazni in plačilo povprečne 2000 din.

VEČKRATNI GOLJUF

I. K. iz okolice Celja se je zagovarjal pred sodiščem zaradi štirih goljufij. Tako je že proti koncu leta 1957 v podjetju KROJ v Zireh tamkajšnjemu poslovodji lažno predočil ob priliki nakupa veternega jopiča, da ga bo plačal takoj ob prvi mesečni plačilu, ni pa potem tega napravil. Prav tako je pod lažno pretežvo v letu 1958 dobil v Zireh od nekoga znanca na posodo 15.000 dinarjev.

V istem letu pa je tudi predočil poslovodkinji neke poslovalnice v Skofji Loki, v kateri prodajajo čevlje, da bo le-te plačal naslednjega prvega, ko bo prejel plačo, kar pa ni napravil. Končno pa je tudi v menzi, kjer se je hranil, dobil za 1000 dinarjev bonov zopet s pretežvo, da jih bo plačal takoj ob prvi akontaciji. Vsa kaznivna dejanja je obdolžil priznal, kot vzrok pa je navedel, da je zašel v slabo družbo, v kateri je potrošil precej denarja, kar ga je potem pripeljal na te goljufije. Upošteva jo okolnosti, da gre za razmeroma mlajšega človeka, ga je sodišče obsodilo na 6 mesecev zaporu in 8000 dinarjev denarne kazni po gojno za dobo treh let, prav tako pa tudi mora plačati oškodovanecem zneske, za katere jih je ogoljufal.

DRUŽBENO PREMOZENJE NI ZA ZASEBNO RABO

Mrak Rozi z Jesenic je bila do 21. decembra 1959 zaposlena kot

prodajalka časopisov v prodajalni pri železniški postaji na Jesenicah. Razen ostalih časopisov je prodajala tudi »Vjesnik u sredu«, za kar je prejela ustrezno provizijo. Po pogodbi, ki jo je v ta namen sklenila s časopisnim podjetjem »Vjesnik u sredu« iz Zagreba, bi morala prvotno vsake tri mesece, pozneje pa vsakih šest mesecev obračunati s podjetjem vse prodane izdave ter obenem za prodane časopise nakazati tudi denar. Namesto, da bi po preteku šestih mesecev v skladu s pogodbenimi obveznostmi sestavila obračun in podjetju nakazala denar, jo je iz iztržkom zaradi nekih družinskih razprtij popihala v Beograd, iztržek v znesku 5247 dinarjev pa porabila za osebne potrebe. Njeno lahko miselnost niso iztrezili niti vsi poznejši opomini podjetja, ki so vsakokrat naleteli na gluha ušesa, vsled česar se je morala zaradi zatajivne zneska zagovarjati pred sodiščem v Radovljici. Ker je do glavne obravnave poravnala oškodovanemu podjetju celoten zatajen znesek, jo je sodišče zaenkrat obsodilo na razmeroma milo kazen treh mesecev zaporu in ji to kazen pogojno odložilo za dobo petih let.

TUJO STVAR SI JE PRILASTIL

F. P. iz Selske doline je bil lani poleti na veselici na gradu v Skofji Loki. Tam je v jutranjih urah opazil na stolu nek suknjič vreden okoli 6000 din. Le-tega je pustil tam trenutno nek plesalec, ta pa je stisnil suknjič pod roko in z njim odšel. Na glavni obravnavi je skušal dejanje zani-

kat. Doma je zatrjeval, da mu je suknjič dalo njegovo dekle. Priče pa, ki so ga opazile, so jasno izpovedale, kako je suknjič ukradel. Štiri mesece zopora bo verjetno dovolj, da bo v bodoče pustil tuje stvari pri miru.

NEPREMIŠLJENO DEJANJE

S. B., doma iz Prekmurja, je dne 12. aprila 1960 prišel v Skofjo Loko. Pred neko gostilno je opazil kolo vredno okoli 20.000 dinarjev in si ga je enostavno prilastil. V Selski dolini pa so ga organi LM dobili s tem ukradenim kolesom. Dejanje je obdolženi priznal ter tudi povedal, da je nameraval to kolo nekje drugje prodati, da bi prišel s tem do denarja. Ker gre v stvari za bolj mladega človeka, mu je sodišče odmerilo 4 mesece zopora. Verjetno ga bo ta kazen spamestovala.

OBSODBA ZARADI TATVINE

A. B. in H. K. sta že stari znanci sodišča. Zdjaj sta ponovno stali pred sodiščem zaradi tatvine. Dne 1. marca letos sta namreč na nekem stanovanju v Starem dvoru pri Skofji Loki vzeli aktovko, blago za moške hlače moško srajco in majico, 4 pare nogavic in si seveda te predmete tudi prilastili. Sodišče je v teku postopka prišlo do zaključka, da sta to dejanje zakrivila tako, kakor jim ga je očitala obtožba. Upošteva jo, da sta nagnjeni k takim kaznivim dejanjem in da se nočeta zaposliti, so obsodili A. B. na 10 mesecev zopora, H. K. pa na 5 mesecev zopora.

PRAVNI NASVETI

F. J. SKOFJA LOKA

Vprašanje — Prejemate manjši otroški dodatek. Pred nekaj meseci ste odprodali zemljišče, zanima vas, kdaj boste sprejeli poln otroški dodatek?

Odgovor — V skladu s 149. členom Uredbe o otroških dodatkih (Uradni list FLRJ št. 36/55) pridobite pravico do otroškega dodatka po 6 mesecih od dneva, ko bo vpisana v zemljiško knjigo lastninska pravica na kupca.

B. V. KRANJ

Vprašanje — Ker nameravate odpovedati delovno razmerje gospodinjski pomočnici, vas zanima kolikšen odpovedni rok je določen?

Odgovor — V skladu z zakonom o delovnih razmerjih go-

spodinjskih pomočnic in postrežnic (Uradni list LRS št. 38/59) se odpoved poda v roku, ki je določen v delovni pogodbi, vendar ne sme biti krajši kot 15 dni in ne daljši kot 16 mesecev.

P. J. RADOVLJICA

Vprašanje — Ker ste doma v zadnjem času v sporu ste se odselili. Zanima vas ali ste upravičeni kljub temu do svojega deleža po smrti staršev?

Odgovor — V kolikor bo v oporoki določen glavni dedič boste v skladu z Zakonom o dedovanju (Ur. list FLRJ št. 20/55) lahko zahtevali nujni delež pri zapuščinski razpravi, vendar je isti polovico manjši kot zakoniti delež.

NAŠ RAZGOVOR

Ob Dnevu vajencev

Tekmovanje naj bo oblika dela mladine

Jutri bodo praznovali vsi gojenci vajenskih šol svoj dan — Dan vajencev. Tako se za ta praznik pripravljajo tudi učenci Industrijske kovinarske šole »Iskra« v Kranju. V zvezi s tem nam je vodja teofetičnega pouka tovariš TONE TISLER odgovoril na naslednji vprašnji:

»Kot vodja teofetičnega pouka v šoli imate verjetno stalen stik z učenci. Zanima nas, kako so ti sprejeli vest, da bodo vse strokovne šole na Gorenjskem tekmovali med seboj?«

»Vest o tekmovanjih stro-

kovnih šol v okraju ni nalletela pri naših učencih na tak odziv kot bi bilo zaželeno. Na sploh imam občutek, da je duh tekmovanja precej zbledel. Menim, da tu manjka predvsem samoiniciativnosti in volje do kolektivnega dela, ki sta glavna temelja za uspeh.«

»Kaj pa ste pripravili za učence ob Dnevu vajencev in za Dan mladosti?«

»Ker je Dan vajencev le nekaj dni pred Dnevom mladosti, so vse prireditve bolj ali manj združene. — Predvideno imamo skupno praznovanje v Skofji Loki,

kjer bodo učenci naše šole sodelovali polnoštevno v vseh športnih panogah.«

O delu šolske skupnosti pa nam je nekaj povedal predsednik, učenec tretjega letnika, Miha Hafner:

»Za boljše uspehe v šoli smo po razredih ustanovili razne krožke. Predvsem gledamo, da bomo izboljšali disciplino učencev, kar smo deloma prav preko šolske skupnosti že uspeli. Skupnost, ki jo sestavljajo predstavniki vseh razredov, skrbi tudi za razne prireditve — predvsem športne, ki jih organiziramo skupno s šolskim

aktivom LMS.«

»Kaj menite, ali se učenci zavedajo pomena tekmovanja med strokovnimi šolami v kranjskem okraju?«

»Če odkrito povem — ne! Nekateri posamezniki ne dojemajo vsega (verjetno namerno) in včasih zato slabo vplivajo tudi na druge. Trudimo se, da bi to neizpolnjeno vrzel odpravili in upamo, da nam bo uspelo.«

»In kaj si želite pri vašem nadaljnjem delu?«

»Želja je, da bi v najkrajšem času ustanovili delavniške svete, ki bi skrbeli za delovne uspehe v šolskih delavnicah. To bi nedvomno pomagalo učencem pri praktičnem delu, saj bi sveti odločali tudi o nagradah po učinku.« Jože Zontar

Vodili bodo obiskovalce sejma

Kmalu bo minilo leto, odkar so v Kranju opravili izpite prvi turistični vodniki mesta - kranjski taborniki, ki so obiskovali dvomesečni tečaj. Ker se bliža tradicionalni Gorenjski sejem, je Turistično-olepševalno društvo iz Kranja organiziralo zanje kratko obnovitev starega tečaja ter pripravilo snov za vodenje obiskovalcev po Gorenjskem sejm. Vodniki se bodo sestajali dvakrat tedensko vse do pričetka sejma in se zatorej ni treba bati, da bo ostalo pri starem, ko so gostje videli samo razstavo, o življenju v Kranju ter o njegovi zgodovini z znamenitimi spomeniki in drugimi objekti pa so izvedeli bolj malo, saj za to tudi ni bilo potrebne literature.

nt

OD 22. DO 29. MAJA TEDEN NARCIS

Turistično društvo Jesenice, ki ima že okoli 300 članov je letos občutno poživilo svoje delo in pripravilo obsežen program. Trenutno je usmerilo vso svojo dejavnost v organizacijo prvega tedna narcis, ki bo od 22. do 29. maja. Zaključna prireditev bo drugo nedeljo v Planini pod Golico. V kulturno zabavnem programu bo sodelovala tudi folklorna skupina z Jesenic. Pričakujejo velik obisk, saj so pobodja pod Golico pregrajena z belimi opojnimi cvetovi. Propa-

gando so usmerili v vsa večja mesta v Sloveniji, pa tudi v Zagreb.

Društvo je poskrbelo tudi za nekaj predavanj, s katerimi želijo seznaniti občane z lepotami, ki jih skriva okolica Jesenic in jih tako pridobiti za sodelovanje v društvu.

Hkrati je jeseniško Turistično društvo poskrbelo za urejanje parkov in sprehajališč. Ob cesti proti Hrušici bodo v kratkem namestili mične klopi, popravili pot v Vintgar itd. Dali so tudi

pobudo za gradnjo vzpenjače v Planino pod Golico in pravijo, da bodo že letos začeli pripravljati idejni načrt. Vzpenjačo bi gradili v več etapah in sicer najprej do Planine, od tam pa en krak proti Črnemu vrhu, drugega pa na Rožco.

Zvedeli smo...

△ Količinski promet alkoholnih in brezalkoholnih pijač od 1957. do 1959. leta kaže, da najbolj narašča potrošnja piva, ki se ga je v preteklem letu potrošilo že toliko kot vina, precej več je porast drugih žganih pijač, medtem ko se potrošnja vina in žganja bistveno ne spreminja. Potrošnja brezalkoholnih pijač je razmeroma najmanjša in se zelo počasi povečuje.

△ Število prodajaln se v dveh letih ni bistveno spremenilo, čeprav se je blagovni promet občutno povečal. Na eno prodajalno odpade 267 prebivalcev, medtem ko znaša okrajno povprečje le 232 prebivalcev.

△ V Kranju obstajajo tri kinematografske dvorane, in sicer »Storžič«, »Partizan« in »Svoboda«. Na eno kinodvorano pride 10.240 obiskovalcev.

△ Nacionalni dohodek se je v našem okraju že letos dvignil na 410.000 dinarjev na prebivalca, medtem ko v povprečju za Jugoslavijo znaša le okrog 130.000 dinarjev letno.

△ Občinski sindikalni svet v Kranju namerava letos v Moščenški Dragi zelo razširiti zmogljivosti za letovanje članov manjših kolektivov, ki nimajo lastnih počitniških domov.

△ V Prešernovem gledališču v Kranju so igralci v tem tednu pričeli s prvimi vajami za zadnjo premiero v letošnji sezoni. Studirajo Bratka Krefta »Veliki puntarij«. Režira ing. arch. Viktor Molka iz Ljubljane.

Najbolj „vleče“ zdravstvo

Delavska univerza v Bohinju prireja redna predavanja dvakrat tedensko. Ob torkih so predavanja iz političnih, družbenih, zgodovinskih in drugih ved, ob četrtkih pa so poljudno-znanstvena predavanja o različnih vprašanih tehnike, zdravstva in podobnih problemih. Na mnogih takih pred-

vanjih je prisostvovalo tudi 300 in več ljudi. Poseben ciklus predavanj pripravljajo tudi za starše, in sicer o vzgoji otrok, o odnosu in družini in drugih vprašanih, ki prav tako zelo zanimajo prebivalstvo. S temi predavanji bodo zaključili sezono oziroma jih bodo verjetno morali nadaljevati še po letnih počitnicah.

-l. c.

Učenci „Iskre“ v ljubljanskih tovarnah

V soboto so učenci drugih letnikov Industrijske šole »Iskra« iz Kranja izkoristili svojo redno

GLASBENA AKADEMIJA V RATEČAH

V nedeljo, 15. maja, je bila v Ratečah pri Skofji Loki slavnostna glasbena akademija v počastitev Dneva mladosti. V petem programu so nastopili: tamburaški zbor, moški in mešani pevski zbor, solisti in orkester. Obiskovalcem je zlasti ugajal prizor iz opere Traviata, zato so ga hvalili izvajalci ponoviti. S sporedom, ki ga je pripravil prizadevni in neutrudljivi vodja in dirigent tov. France Rant, bodo nastopali tudi v okoliških krajih. Po akademiji so priredili mladinsko zabavo s plesom, na katerega je prišla mladina z vseh okoliških vasi. Cisti dobiček so namenili za ureditev novega igrišča za odbojko, kajti radi bi poživeli tudi športno delovanje mladine v tem kraju. D. J.

GOSTOVANJE NA GOLNIKU IN TRŽIČU

V ponedeljek, 23. maja, bo ob 16.30 uri gostoval na Golniku simfonični orkester Slovenske filharmonije iz Ljubljane, ki bo za tamkajšnje bolnike in uslužbence priredil koncert, na katerem bodo nastopili člani ljubljanske opere Vilma Bukovčeva, Drago Čuden in Zvonimir Kovač. Izvajali bodo dela Arniča, Dvořaka, Puccinija, Smetane, Čajkovskega, Verdija in drugih.

Istega dne, ob 20. uri zvečer, se bodo z istim sporedom predstavili tržiškemu občinstvu.

REVUJA ZABAVNIH ANSAMBOV

V ponedeljek zvečer bo v Čufarjevem gledališču na Jesenicah revija zabavnih plesnih orkestror, za katero je pripravljenih deset zabavnih ansamblov s področja jeseniške občine. Revijo organizira Svet Svobod in prosvetnih združenj občine Jesenice in bo prva tovrstna prireditev na Jesenicah. Ansambli so se že nastop pridno pripravljali, ljudje pa največ pričakujejo od »Lojzovega instrumentalno-vokalnega kvinteta« iz Podkorena. Zanimanje za omenjeno prireditev je veliko, saj so že do sedaj prodali skoraj vse vstopnice.

Kam v nedeljo?

Kranj — Danes ob 20. uri bo baklada po kranjskih alijcah, ob 20.30 pa predvajanje filmov na Titovem trgu. Ob 19.30 bo na košarkaškem igrišču v Savskem logu prvenstvena košarkaška tekma republiške lige med KK Triglav in KK Maribor. Popoldne ob 15. uri bo na igrišču Triglava atletsko pionirsko prvenstvo Kranja. Jutri, to je v nedeljo bo ob 9. uri slavnostna parada, ob 17. uri pa mladinski ples na Petrlinovem vrtu. V soboto in nedeljo pa bo v Kranju tudi občinsko prvenstvo v namiznem tenisu.

Jesenice — Jeseniška mladina priredi v počastitev 68-letnice rojstnega dne maršala Tita in Dneva mladosti IX. mladinski festival s pričetkom danes, ko bo ob 17.30 promenadni koncert železarske godbe »Svoboda« Jesenice. Ob 18. uri bo pred gimnazijo Jesenice prihod mladinske stafete s Triglava in otvoritev festivala. Otvoritev mladinskega gledališča s premiero El. Frank »Jezusovi apostoli« pa bo v Čufarjevem gledališču ob 19.30. V nedeljo bo ob 7.30 množični izlet šolske, delavske in kmečke mladine na Pristavo, kjer bo celodnevni kulturni in športni program.

Skofja Loka — Praznovanje Dneva vajencev okraja Kranj

v Skofji Loki bo jutri, 22. maja, ko bo ob 9. uri pohod tekmovalcev skozi mesto na telovadišče, ob 10. uri pa se bo pričelo tekmovanje in sicer v nogometu na telovadišču Partizana, košarki prav tako na telovadišču Partizana, namiznem tenisu v šolski telovadnici, odbojki v Dijahškem domu, rokometu v vovjašnici JLA, streljanju z zračno puško v šolski risalnici, šahu v restavraciji na kopalnišču. Ob 15. uri bo ogled muzeja, ob 17. uri pa mladinsko rajanje in razdelitev nagrad v restavraciji na kopalnišču.

Srednja vas — Gasilsko društvo Srednja vas pri Senčurju priredi v nedeljo v počastitev 10-letnice obstoja gasilskega društva sprejem sosednjih društev ob 13. uri in 13.30 govor in razdelitev povelj in diplom. Na prireditvi bo igral »Osojnikov kvintet«.

Breg — V nedeljo bo velika gasilska veselica z bogatim sporedom. V gozdličku blizu gostilne bo plesišče, kjer bodo igrali »Veseli Medvedčani«.

Skofja Loka — Danes in jutri bo v TVD Partizan nadaljevanje mladinskega dvoboja v orodni telovadbi ženskih in moških vrst reprezentanc Slovenije in Makedonije, obkraj s pričetkom ob 8.30.

Lastne možnosti

Med delavci (pravzaprav med delavkami, saj so one v veliki večini) tovarne Tiskarina v Kranju te dni vse živabneje govore o plačah, primerjajo koliko prejmejo drugi v Iskri, koliko prejmejo oni v Tiskanini in podobno. Prav take pogovore je slišati med delavci tovarne Inteks, Spik in IBI v Kranju, med kolektivom škofjeloške predilnice, med predilkami in tealkami v Trzinu in drugod. To vprašanje, ki je bilo v ospredju že nekaj let, je prav sedaj, po občnem zboru ObSS v Kranju in še zlasti po posebni seji Okrajnega zbora proizvajalcev, kjer so govorili oziroma razpravljali o tem vprašanju, še posebej prišlo na površje.

Vsekakor je prav, da delavci govorijo o stvarih, ki jih žulijo. Morda bi bilo prav, da bi se več govorilo o tem, da bi v prizadetih kolektivih še več razpravljali njihovi organi, kajti doslej o tem največ govorijo delavci individualno med seboj. Ponekod se celo izmikajo, da bi to stvar postavili na dnevni red dokler zadevo ne bodo »zgoraj« rešili.

Prav to pa je napak. Ze nedavno seja Okrajnega zbora proizvajalcev je marsikaterega delavca prizadetih kolektivov razočarala. Prav tako pa bodo morda razočarali tudi zaključki Okrajnega ljudskega odbora, ki namerava o tem posebej razpravljati na eni izmed prihodnjih sej.

Zbor proizvajalcev je namreč dokaj lahko ugotovil, da tekstilni delavci v resnici prejemajo sorazmerno nižje prejemke kot delavci nekaterih drugih industrijskih strok. Toda vsaka primerjava plač, ne da bi hkrati primerjali še povečano delovno storilnost, kot so ugotavljali, vodi samo k tendencam nekeke socialne uravnalovke, ki ekonomsko nikaikor ni vzdržna. Treba je iskati vzroke in ovire, ki tekstilnim de-

lavcem onemogočajo, da bi vzporedno z drugimi razvijali produktivnost in skladno s tem tudi osebne dohodke. Samo v tej smeri je rešitev.

Med tekstilnimi delavci se slišijo glasne kritike, češ da oni niso krivi za tako stanje. Res je. Tu gre za delitev dohodka med kolektivom in družbo. Hkrati je potrebno uveljavljati elastičnejši način korištenja amortizacije, oziroma hitreje obnavljati in tehnično izpopolnjevati tekstilna podjetja, kar bo, vsaj v določeni perspektivi, zagotovilo delavcem večjo delovno storilnost.

Taki in podobni problemi brez dvoma ovirajo tekstilno industrijo, da bi s hitrejšim tempom, oziroma vzporedno z ostalo industrijo, šla naprej z časom. Pri teh vprašanjih bo tekstilna industrija morala najti večjo pomoč pri občinskih in okrajnem odboru, v višjih strokovnih in republiških organih. Toda to je vendarle samo del tega vprašanja. Pravzaprav manjši del. Največ se morajo kolektivi opreti na lastne možnosti. Večina podjetij tekstilne industrije je na primer zelo malo napredovala v sistemu nagrajevanja po učinku in je v glavnem ostala pri normah, akordu in deloma premijah kot edini osnovi za merjenje delovnega učinka. Nagrajevanje se oslanja na sistem tarifnih postavk itd. Pri tem je ostalo še precej rezerv pri dviganju prejemkov zaposlenim z izpopolnjevanjem delitve dohodka znotraj kolektiva, z boljšo organizacijo dela, z uveljavljanjem sodobne tehnike itd. Tu pa ima besedo kolektiv in tu je tudi večina dosedanjih težav, ki jih je treba reševati v tekstilni industriji. Zato je napačno preveč pričakovati pomoč od »zgoraj« pri spremembah raznih instrumentov itd. Največja rezerva so lastne možnosti.

K. M.

PO CESTI IZ KRANJA NA BLED

Veliko govorimo o lepotah Gorenjske, o našem turizmu, o možnostih in nujnosti nadaljnega hitrejšega razvoja, pa o pomanjkljivostih in napakah, ki jih je treba odstranjevati. Dan za dnem se srečavamo s temi problemi, razpravljamo o njih, sprejemamo sklepe, gradimo nove objekte in nove kapacitete — pogosto pa pozablamo na tiste drobne stvari (ki pa so včasih za turizem sila pomembne), na drobne, pa včasih ne tako drobne pomanjkljivosti, ki bi se pogosto dale odpraviti le z malo več dobre volje, pa včasih tudi z nekoliko boljšim občutkom za lepoto in skladnost gorenjske pokrajine.

Tista, že močno obrabljena fraza — Pred turistično sezono — naj tudi danes služi kot uvod k tej fotoreportaži, ki hoče le opozoriti na nekaj pomanjkljivosti in problemov, ki jih je zabeležil naš fotoreporter na cesti in ob cesti iz Kranja na Bled.

Najprej velja opozoriti na to, da od Kranja do Bleda (razen na Laborah in na Bledu) ni nobene bencinske črpalke — ta pa bi bila spričo hitro naraščajočega inozemskega motoriziranega turizma in pa spričo vse hitrejšega razvoja avtomobilizma pri nas nujno potrebna. Novo bencinsko črpalčko so v zadnjem času že začeli graditi na Zlatem polju v Kranju, zgraditi pa jo namestavljajo tudi ob cesti I. reda pri Radovljici (skupno z avtotaksi podjetjem), s čemer bo ta problem na tem odseku v glavnem rešen. Za črpalčko pri Radovljici mora ObLO Radovljica pripraviti investicijske programe do konca tega meseca.

Bralci sprašujejo

Rako je s pitanjem živine?

Stevilni bralci nas sprašujejo, kaj je z okrožnicami o pitanju živine pod zelo ugodnimi pogoji, ki jo je pred časom razposlala Kmetijska poslovna zveza Kranj, nato pa preklicala, oziroma poslala zadržam druge okrožnice s precej spremenjenimi pogoji. O tem smo povprašali ing. Engelmana na Kmetijski poslovni zvezi Kranj, ki nam je takole odgovoril:

»Poslovna zveza se je dogovorila z izvoznim podjetjem »Emona — mesnina — konzerve« iz Zaloga pri Ljubljani za pitanje živine pod pogoji, objavljenimi v okrožnici, ki smo jo prvotno razposlali kmetijskim zadržam. Zastopniki tega podjetja so bili dvakrat pri nas in nam zagotavljali, da pogoji, ki so jih postavili, držijo, čeprav smo mi v to že takrat dvomili in jih opozorili, da so pogoji tako dobri, da jih tržna inspekcija ne bo odobrila. Pozneje to ljubljansko izvozno podjetje res ni moglo zagotoviti takih pogojev, kot so jih stavili prvotno. Ko smo torej naknadno z njim podpisali pogodbo, so bili pogoji precej slabši, vendar za proizvajalce še vedno ugodni. — Izvozno podjetje »Emona — mesnina — konzerve« iz Zaloga za njihovo živino, ki jo dopitajo

naši živinorejci, ne na vsak dan 3 kilograme močne krme, kot je bilo prvotno predvideno, kmetijska zadruga pa dobi za kilogram 15 din premije in ne 35 din.«

Dejstvo, da je druga okrožnica bistveno spremenila pogoje, objavljene v prvi okrožnici, je povzročilo med kmetovalci precej hude krvi in nepotrebnega razburjanja. Poslovna zveza vsekakor pred podpisom pogodbe s podjetjem »Emona — mesnina — konzerve« ne bi smela razposlati okrožnice, še posebej, če so se jim pogoji zdeli že vnaprej nesprejemljivi.

Prispevek za vodovod

Ze več let, pravzaprav desetletja, prebivalci Bohinjske Bistrice govorijo o vodovodu. Toda še do sedaj ga nimajo. Samo nekaj novih hiš ima začasno napeljavno vodo. Ze lani so o tem govorili na zborih volivcev. Prihodnji teden bo to vprašanje znova pred volivci Bohinjske Bistrice. To pot bodo konkretno razpravljali o prispevku, ki ga bodo dali sami za ureditev vodovoda. Po končnih računih o investicijah in kreditih je ostalo še odprto vprašanje za okroglo 25 milijonov dinarjev, ki bi jih mogli zbrati prebivalci kot soudeležbo. So nekateri predlogi, da bi vsak prebivalec moral prispevati približno 1000 dinarjev. Drugi pa imajo predlog, da bi prispeval po 5000 dinarjev po gospodarskih oziroma družinah itd. — Kakšno obliko in način prispevka bodo odredili, je še stvar volivcev. Res pa je, da je tam vodovod zelo potreben in da so prebivalci pripravljani sodelovati in prispevati za to.

Zadovoljstvo delavcev

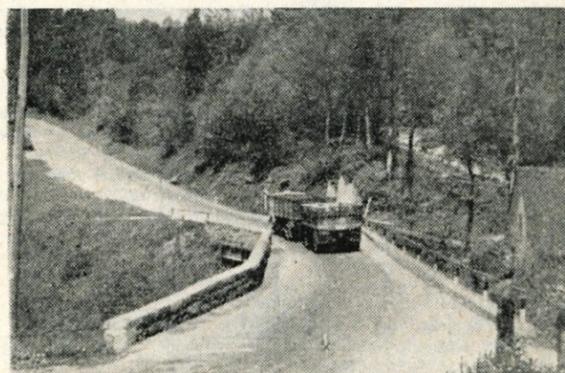
Delavci lesno-industrijskega obrata »Tomaž Godec« v Boh. Bistrici so zelo zadovoljni, ker od januarja letos tam dobijo tople obroke oziroma malice. — Leta in leta so pogrešali to. — Zlasti tisti, ki se vozijo daleč iz Baške grape in iz bohinjske okolice. Cena obrokom toplih malic, enolončnic je od 25 do 45 dinarjev.

vključiti tudi te predmete. To bo v praksi pokazalo dobre rezultate.

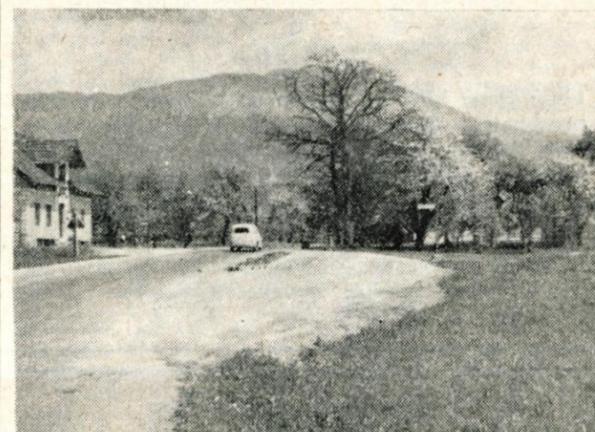
Ako hočemo, da bo naš sistem izobraževanja in osposabljanja kadrov čim uspešnejši in da bo najbolj ustrezal potrebam dinamičnega gospodarskega razvoja, potem moramo izpopolnjevanju delavstva, analizam o šolskih načrtih in o njihovih programih, posvetiti isto skrb kot ostalim tehničnim in ekonomskim elaboratom. Težava ni v tem, da se naši kadri, zlasti v gospodarstvu ne bi hoteli strokovno izpopolnjevati. Problem je predvsem v naši sposobnosti, da organiziramo za sedanje potrebe ustrezne oblike strokovnega izpopolnjevanja, oblike, ki ustrezajo naši današnji praksi. To vprašanje ni tako preprosto. Toda za razvoj našega gospodarstva je velikega pomena, zlasti če želimo, da naš tempo industrializacije nadaljujemo in ga pospešujemo. Zato mislim, da je stvar vseh organiziranih socialističnih sil in ne samo strokovnih organizacij, da to vprašanje reši čimprej in čim uspešneje.

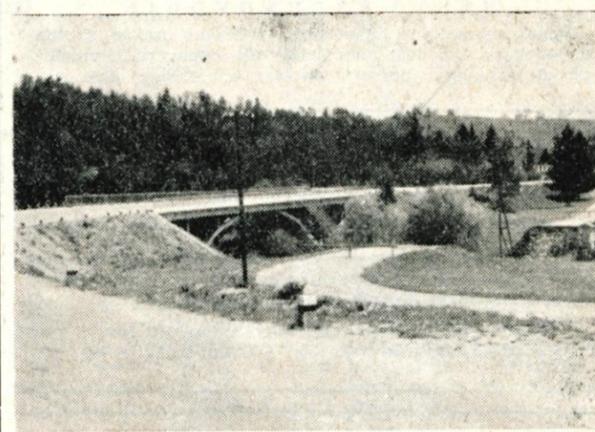
Most na Bistrici popravljajo, ker je bil že v precej slabem stanju, pa je zato promet tu zdaj nekoliko otežkočen.

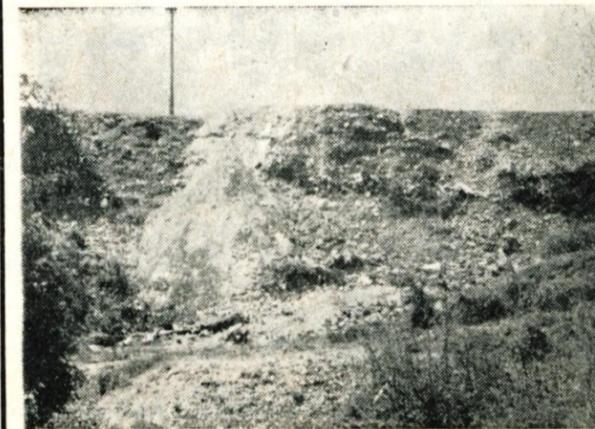
Nasploh je odsek ceste od Bistrice do Črnice tehnično zelo slab zaradi nešteti nevarnih ožin, nepreglednih zavojev, nevarnih vzpetin, krivin z nepravilnim prečnim nagibom itd. Cesta bi bila potrebna temeljite modernizacije in rekonstrukcije. Ostri zavoji v klanecu v Gobovcih, strmi brezjanski klanec (na sliki) itd. — vse to promet močno ovira.

Avtobusna umikališča, ki so jih v letošnjih pomladnih mesecih gradili in jih še gradijo povsod po Gorenjskem, so nujno potrebna v cestno-prometnem varnostnem pogledu — so pa večidel zelo neokusno urejena in močno kvarijo estetski videz naše Gorenjske. Malo več dobre volje in smisla za lepo in praktično obnovo ne bi prav nič škodilo prebivalcem posameznih naselij, ki to urejajo. Morda bi se kazalo zgledovati po avtobusnih umikališčih n. pr. v Medvodah, ki so jih precej lepše uredili. Na sliki: avtobusno umikališče na Brezjah.

Nov most pred Bledom je zelo lep, cesta čezenj tudi dovolj široka in pregledna — morda ne bi bilo napak in tudi stalo ne bi tako veliko, če bi staro cesto preorali z buldožerji, odstranili asfalt in posejali travo. Ta del ceste namreč zdaj nikomur niti najmanj ne koristi, pa tudi k lepšemu videzu tega kraja pred durmi Bleda prav nič ne pripomore.

Pa še ena »cvetka« — tik pred Bledom, levo ob vrhu klanca, če gremo od zgoraj omenjenega mostu: veliko smetišče, ki se s ceste »zelo lepo« vidi. Menda vsi blejski hoteli odlagajo sem smeti. Res, za domače in inozemske turiste zelo privlačna zanimivost!

Gospodarske vesti

- **Splovitev velikega tankerja.** V ladjedelnici »Split« so 15. maja splovili motorni tanker »Iž«, ki so ga gradili za Jugoslov. tankersko plovbo v Zadru. To je prvi tanker in doslej največja ladja, ki so jo zgradili v tej ladjedelnici. — Dolg je 170 metrov, širok 22 metrov in ima nosilnost 19 tisoč 450 ton. Je tudi moderno opremljen in bo imel hitrost 15 morskih milj.
- **Elektrifikacija proge Reka — Zagreb na odseku Reka — Srpske Moravice.** Pričakujejo, da bodo v juniju zamenjali parne lokomotive z električnimi. Z elektrifikacije odseka do Srpskih Moravic se bo dolžina elektrificirane proge v Gorskem Kotaru povečala na 136 km.
- **Prvi predor na avtomobilski cesti prebit.** V Vrdeliški soteski pri vasi Palojcu so dne 13. maja prebili prvega izmed štirih predorov, skozi katere bo na tem odseku speljana avtomobilska cesta. Ta predor, dolg 42 km, so prebili v rekordnem času — v 20 dneh.
- **Doslej so odkrili v Vojvodini 11 nahajališč nafte.** Od teh je najbogatejše naftno polje v Kikindi. Menijo, da je to nahajališče razen nahajali-

šča v Stručcu najbogatejše po rezervah nafte v državi. Glede na to računajo, da bo možno že v letu 1966 povečati črpanje nafte v Vojvodini na okoli 700.000 ton.

● **Daljnovid za Korčulo.** Letos poleti bo dobil otok Korčula električno energijo po 10 kw daljnovidu, ki ga gradijo od Mostarja do Stona v dolžini 68 km in po kablu, položenem na morsko dno. — Električno energijo iz tega daljnvida bo dobival tudi Pelješac.

● **Začetek del na cesti Mladenovac — Dubona — Smederevo.** Pred približno mesecem dni so se začela dela na gradnji ceste Mladenovac — Dubonja — Smederevo. Z zemeljskimi deli so končali v dolžini 3 km, s traktorji pa so prepeljali nad 300 kubičnih metrov kamna. Vsa dela opravljajo s prostovoljnimi delom meščanov in s sredstvi od prispevkov.

● **Nov 15-nadstropni hotel v Beogradu.** Na trgu Dimitrije Tucovića v Beogradu bodo pričeli še letos graditi nov hotel. Gradnja tega 15-nadstropnega hotela bo stala približno 1 milijardo 27 milijonov dinarjev, imenovati se bo »Slavija«, bo večji od »Metropola« in bo imel 447 sob s 587 posteljami.

Jakob Žen: **Razprava naših delegatov na V. kongresu SZDL**

Gospodarjenje in šolanje kadrov za naše gospodarstvo

(Nadaljevanje in konec)

Razen dvojne zaposlitve žene, ki opravlja še gospodinjstva dela, je zelo gotovo, da zavira njen hitrejši razvoj in strokovno osposabljanje tudi staro gledanje in konzervativizem. Tega se posamezne gospodarske organizacije še do danes niso otresle. Tako se v nekaj vejah industrije opaža še močna tendenca in mišljenje, da so določena delovna mesta v podjetju, ki jih žene ne morejo opravljati. Tu je beseda predvsem o posameznih vodilnih mestih v proizvodnji. Taki pojmi so škodljivi in je proti temu potrebna organizirana akcija vseh političnih organizacij. Tako so na primer ob letošnjem osmem marcu — dnevu žena, v mnogih organizacijah, delovskih svetih itd. — ta vprašanja postala predmet zelo ži-

vahnih razprav. Na taki osnovi je prišlo do konkretnega reševanja teh problemov v praksi.

Potrebe, ki nastajajo ob razvoju naše industrije kakor tudi ob razvoju socialističnih odnosov zahtevajo, da se tudi določeni elementi v kvalifikacijskem sestavu vodilnega osebja uredijo. Kakor po eni strani delovna mesta ne zahtevajo univerzalnega znanja celotne stroke, tako zahteva organizacija dela in družbeni odnosi tudi nove sposobnosti in nove kvalifikacije, ki jih mora imeti vsaka vodilna oseba. Rezultati prej omenjene ankete so pokazali, da danes v našem okraju samo 10 % delavcev smatra, da njihovi predpostavljeni strokovno obvladajo svoje delo, 18 % jih smatra, da predpostavljeni dajejo nepopolne, slabo razumljive naloge. itd., 23 % anketiranih misli, da jim

predpostavljeni ne nudijo dovoljne pomoči pri njihovem delu in več kot 53 % anketiranih smarta, da se njihovi predpostavljeni sploh ne zanimajo za njihove osebne težave in probleme. Ta analiza jasno kaže, da samo po politični plati ni moč reševati tega vprašanja. Tako kot se smatra, da mora strokovnjak obvezno poznati in obvladati določeni tehnološki proces proizvodnje, da sploh lahko dela na tem strokovnem mestu, prav tako je obvezno postaviti pogoj, da vodilno osebo na njihovih delovnih mestih obvlada področje medsebojnih odnosov, psihologijo dela itd. V programih za osposabljanje vodilnega kadra v podjetjih in v programih tehničnih in višjih šol, ki dajejo srednji in višji kader za gospodarstvo, je treba

OBVEŠČEVALEC

mali oglasi

PRODAM

Vespa prodam — odlično ohranjeno. Vozelj ing. Žarko, Tavčarjeva 7, Jesenice 1718
Prodaj Vespa — dobro ohranjeno. Naslov: Benedikova 23, Stražišče, Kranj pod »135.000« 1352
Prodaj malo posestvo, pol ure iz Kranja. Naslov v oglašnem oddelku 1751
Fiat 600 prodam — registriran za leto 1960, odličen. Naslov v oglašnem oddelku 1871
Prodaj moško kolo, skoraj novo. Godešič 30, Sk. Loka 1877
Prodaj osebni avto, starejše tipe, registriran, v voznem stanju za 150.000 din. Odličen za predelavo do 1. tone. Poizve se v oglašnem oddelku ali telefonu 380, Kranj 1897
Prodaj 5 gum z obroči 16 col in dromeljni — komplet za gu-

mi voz. Poizve se v oglašnem oddelku ali na telefonu 380 — Kranj dopoldne, popoldne pa na 167 1898
Prodaj Lambretto LD 150 ccm in NSU Lambretto. Ogled v nedeljo od 8. do 12. ure. Drnovšek Vinko, Reteče, Sk. Loka 1910
Prodaj ročno prešo (knaker). Naslov v oglašnem odd. 1911
Prodaj Vespa. Praše 20. — Kranj 1912
Motorno kolo »Cindapp« — 200 ccm, prodam ali zamenjam za moped. Cerklje 97 1913
Prodaj GS Vespa. 1957, registrirano. Likozarjeva 11, Primskovo, Kranj 1914
Prodaj otroški športni voziček — dobro ohranjen — žip. — Tavčarjeva 26, Kranj 1915
Prodaj klavir. Naslov v oglašnem oddelku 1916
Prodaj novo NSU Primo 175 ccm. Cena ugodna. — Mokorel Lovro, C. JLA 5, Tržič 1917
Prodaj kravo, 8 mesecev oreljo, ki bo drugič teletila. Pogač-

nik Jože. Podbrezje 77, Duplje 1918
Prodaj osebni avto, novejšje izdelave, zelo lep, registriran in zavarovan za leto 1960/61. Cena ugodna. Tavčar Franc, Dorfarje 6, Zabnica 1919
Prodaj Lambretto LD 56, odlično, z rezervnim batom. Puštal 65, Skofja Loka 1920
Prodaj nedograjeno hišo na Kokrici, Gabršček Anton, Planina 20, Kranj 1921
Ugodno naprodaj Fiat 1400, v brezhibnem stanju. Poizve se v garaži na Golniku 1922
Prodaj motorno kolo »Ardie« 125 ccm. Rozman Stanislav, Loka 3, Križe 1924
Prodaj otroško posteljo z mrežo in vložkom. Dupljančič Berta, Tomšičeva 4, Kranj 1925
Prodaj motorno kolo NSU — Primo 150 ccm ter usmernik za polnjenje akumulatorjev. Zupan Ivan, Smedniška 90, Kranj 1926
Motor »Tomas-Puch« 175 ccm prodam. Artelj, Dobropolje — Brezje 1927
Vespa, dobro ohranjeno, prodam tudi na obroke. Jerman — Bistrica 40, Tržič 1928
Prodaj večje število dobro ohranjenih pisalnih miz. Ogled v veži Prešernove ulice 10. — Kranj 1929
Prodaj zazidljivo parcelo zraven Kranja. Naslov v oglašnem oddelku 1930
Prodaj dobro ohranjeno spalnico. Naslov v ogl. odd. 1931
Prodaj posteljo za 2600 din. Naslov v ogl. odd. 1932
Prodaj dve postelji, 1 z mrežo, sobne klopi in stajico za zajee. Naslov v ogl. odd. 1933
Ugodno prodaj plemensko telico. Naslov v ogl. odd. 1934
Kravo, 4 mesece brejo, dobro mlekarico, ugodno prodam. Cizelj Alojzij, Podkoren 92, Kranjska gora 1935
Dobro ohranjeno motorno kolo »Puch« 198 ccm, z rezervnim motorjem (strojem) ugodno prodaj. I. Majhen, Preserje 2, Radomlje, Kamnik 1936
Prodaj Vespa GS 4, v dobrem stanju. Suha 107, Sk. Loka. 1944
Kobilu, srednje težko, »Norik«, 6 let staro, prodam. Naslov v oglašnem oddelku. 1945
Prodaj ogrodje za vzdiljiv štedilnik. Tomšičeva 24, Kranj. 1946
Prodaj nov levi vzdiljiv štedilnik po ugodni ceni. Jeglič, Češnjica 8, Podnart. 1947
Prodaj motorno kolo NSU Pretis Maxy 175 ccm. Ogled v nedeljo od 9. do 12. ure. Ažman, Titov trg 18/I, Kranj. 1948
Prodaj plemenskega vola — 450 kg težkega. Zg. Brniki 103, Cerklje. 1949
Prodaj kamin peč. Naslov v oglašnem oddelku. 1950
Ugodno prodaj kuhinjsko opremo zaradi selitve. Seljak Anton, Kidričeva 31, Kranj. 1951
Prodaj gozd, privatni, med Peričnikom in Mojstrano. Vilman Valentin, Mojstrana 126. 1952
Prodaj več zazidljivih parcel ob Golniški cesti na Kokrici. — Naslov v ogl. odd. 1953
Prodaj motorno kolo DKW 175 ccm. Zalag 12, Cerklje. 1954
Prodaj Fiat 1100 E tipe, generalno popravljeno. Ogled v Britofu 11, Kranj. 1958
Prodaj 7 mesecev brejo telico. Bilban Ivan, Vodice 114. 1959

ISKRA

tovarna elektrotehničnih in finomehaničnih izdelkov
KRANJ

poziva

bivše člane klektiva, ki jim je delovno razmerje prenehalo v letu 1959, naj prijavijo najkasneje v treh mesecih po objavi tega oglasa morebitne zahteve do osebnega dohodka nad tarifno postavko, če izpolnjujejo pogoje po čl. 33 Tarifnega pravilnika podjetja.

Podjetje bo upoštevalo samo pisne prijave, ki ki bodo prispele v navedenem roku.

OP »GORENJSKI TISK« KRANJ

SPREJME

DVE MLAJSJI ŽENSKI MOČI

z ekonomsko srednjo šolo ali nekaj let prakse v knjigovodstvu. Plača po tarifnem pravilniku. Prošnje poslati na upravo podjetja.

OBRTNO PODJETJE »INSTALATER« KRANJ

RAZPISUJE MESTO RAČUNOVODJE

Pogoj: samostojen računovodja s 5-letno prakso. Osebni dohodek po tarifnem pravilniku ali dogovoru. Ponudbe, poslati na upravo podjetja do 15. junija 1960.

Izšla je 4. in 5. knjiga iz Večerne zbirke zanimivih memoarov »Za zaprtimi vrati«

»Zaupni Dnevnik Grofa Ciana« v dveh delih.

S številnimi dokumentarnimi fotografijami opremljeno ceneno knjigo dobite v vseh knjigarnah, podružnicah časopisov, trafikah, kioskih ter pri kolporterjih.

Naročite pa jo lahko tudi neposredno pri upravi Večera Maribor, Gosposvetska 23. — Cena knjig je 400 din.

Tovarna gumijevih izdelkov

Sava - Kranj

sprejme večje število nekvalificiranih delavcev za priučitev gumarjev,

starost od 20 do 35 let, z lastnim stanovanjem v Kranju ali bližnji okolici.

Prošnje je treba oddati v kadrovski oddelek podjetja.

Plača po tarifnem pravilniku, in sicer od 52 do 71 dinarjev.

KUPIM

Kupim emajliran štedilnik. — Naslov v oglašnem oddelku pod »Tako« 1886
 Kupim rabljen brzoparilni kotel — 75-litrski. Bertonec J. Janez, Drulovka 32, Kranj 1923
 Kupim rabljene ploščice 20 krat 20 za oblogo tal v dveh ali več barvah. Ambroz Franc, Lahovče 40, Cerklje 1937

RAZNO

Trgovsko podjetje Knjigarna »Simon Jenko« v Kranju sprejme dva vajenca — vajenki. Pismene prošnje je poslati na upravo podjetja 1755
 Vzajem dekle na stanovanje in hrano. Ostalo po dogovoru. — Naslov v ogl. odd. 1864
 V najem dam lepo posestvo na Gorenjskem z vsemi gospodarskimi poslopji ali samo travnike. Na razpolago je tudi kolec in skedenj. Kamna gorica 67 1838
 PGD Voklo vabi v nedeljo, 22. maja, ob 15. uri na veselico, ki bo na Remčevem vrtu. Veselični prostor bo ozvočen 1900
 Iščemo za takojšnjo zaposlitev dva čevljarstva pomočnika za čevljarstva popravila. Zavod za zaposlovanje invalidnih in drugih oseb, Kranj 1901
 Izgubil sem prevleko od sedenja motornega kolesa na poti od Naklega do Labor, dne 1. maja. Naprošam najditelja, naj jo odda v oglašni oddelek 1907
 Plavi kuverti z 24.000 din sem izgubila 19. maja ob pol 8. uri zjutraj od avtobusne postaje do trgovine »Kokra« v Kranju. — Poštenega najditelja naprošam, naj ju proti nagradi vrne PLM Kranj ali upravniku restavracije »Jelen« Kranj, Zaključju 1908
 Poštenega najditelja prosimo, da sporoči na OBLO Radovljica, kje se lahko dobi aktovka, ki je bila najdena v petek, 13. maja, od 10. do 11. ure pred Okrajno gozdarsko upravo v Kranju, C. St. Žagarja. Nudimo dobro nagrado 1909
 PGD Breg pri Kranju priredi v nedeljo običajno vsakoletno gasilstva veselico. Prijatelji gasilstva vljudno vabljeni 1938
 Za inženirja elektrotehnike je diplomiral Franek Bratkovič. — Cestitajo domači 1939
 Iščem krojaškega vajenca. — Senčur 115 1940
 Slaščičarna — kavarna, Kranj sprejme mladega fanta za vsa pomožna dela in dekle za pomožna dela v kuhinji — oba iz bližnje okolice 1941
 Za samsko stanovanje dam kot nagrado malo rabljen motor ali denar. Dogradila bi tudi podstrešno sobico. Ponudbe oddati v oglašni oddelek pod »Mirno življenje« 1942
 Zamenjam dvosobno stanovanje v podstrešju za večjo sobo v prtiličju in to zaradi bolezn. Ogled stanovanja vsak dan. Naslov v oglašnem odd. 1943
 Delikatosa Kranj sprejme takoj: natakarja, kuharico, kuharsko pomočnico, prodajalko sladoleda v kiosku — sezonska zaposlitev, snažilko gostinskih prostorov. 1955
 Podpisana preklicujem kot resnično in obžalujem vse, kar sem žaljivega trdila o Horvat Mariji, Jesenice, Čufarjeva 23, in se ji zahvaljujem, da je opustila kazensko tožbo. Frelih Frančiška, Jesenice, Ilirska 7. 1956
 Sprejemno vajenca. Sifrer Jerica, klemarstvo, Stara Loka 1, Skofja Loka. 1957
 POZOR! Ljubitelji plani! V Karavankah 870 m nadmorske višine je izredna točka s krasnim razgledom, pripravna za weekend, sanatorij ali lovsko kočjo. Avtobusna postaja v bližini. Naslov prodajalca dobite v oglašnem oddelku. 1960
 POZOR! Z vrha Gradišča nad Bašljem mi je zmanjkalo 8 okroglih smrek do 12 cm debelih, dolgih okrog 2 m, takrat še s kožo, ki so bile z modro galico impregnirane. Izsledilec dobi dobro nagrado. Edvard Dolenc, Prešernova 10, Kranj. 1961

objave

VABILO

Na podlagi 1. točke 126. člena zakona o okrajnih ljudskih odborih (Uradni list LRS, št. 19-89 iz leta 52.)

sklicujem

39. skupno sejo obeh zborov Okrajnega ljudskega odb. Kranj, ki bo v torek, dne 24. maja 1960, ob 8.30 v sejni dvorani Okrajnega ljudskega odbora Kranj.
 Predlagam naslednji dnevni red:
 1. poročilo o poslovanju KB okraja Kranj v letu 1959;
 2. poročilo o občinskih družbenih planih in proračunih;
 3. poročilo tajnika o organizaciji in delu upravnih organov OLO Kranj za leto 1959;
 4. poročilo okrajnega javnega pravobranilstva;
 5. poročilo okrajnega senata za prekrške o delu in upravnem kaznovanju v letu 1959.

Takoj po skupni seji bo v sejni dvorani okrajnega zbora in zbora proizvajalcev 33. seja okrajnega zbora in 36. seja zbora proizvajalcev Okrajnega ljudskega odbora Kranj z naslednjim dnevnim redom:

1. Komunalna banka okraja Kranj:

- a) razprava in sklepanje o potrditvi poslovnega poročila in zaključnega računa za leto 1959,
- b) razprava in sklepanje o potrditvi plana dohodkov in izdatkov za leto 1960,
- c) razprava in sklepanje o soglasju k pravilniku o razvrstitvi položajev v plačilne razrede, o določitvi zneskov položajnih plač ter o nagradah uslužbencev KB;
- 2. razprava in sklepanje o potrditvi zaključnega računa družbenega investicijskega sklada okraja Kranj v letu 1959;
- 3. razprava in sklepanje o predlogu odloka o potrditvi sklepa računa o izvršitvi proračuna okraja Kranj za leto 1959;
- 4. razprava in sklepanje o predlogu odloka o začetku izplačevanja novih položajnih plač predsednikom in sodnikom okrajnih sodišč.

Predsednik OLO:
 Vinko Hafner l. r.

kino

Jesenice »RADIO«: 21 in 22. maja amer. barvni cin. film SLAB DAN v BLACK ROCKU.

Jesenice »PLAVŽ«: 21. in 22. maja amer. v. v. film TETOVIRANA ROŽA.

Bled: 21. in 22. maja jugosl. ital. barvni film NEVIHTA, predstave 21. maja ob 18. uri in 20.30, 22. maja pa ob 10., 15., 18., 20.30.

Radovljica: 21. in 22. maja amer. zgod. barv. cin. film ALEKSANDER VELIKI; predstave 21. maja ob 20. uri, 22. maja pa ob 17.30 in 20. uri; 22. maja matineja nemškega barv. filma TI SI MOJA PESEM, predstava ob 10. uri in 15.30.

Ljubno: 21. in 22. maja amer. film TARZAN v PUSCAVI

Kropa: 21. maja francoski film ZDRAHAR, 22. maja pa češki barv. film VOJAK ŠVEJK I. del.

Tržič: 21. in 22. maja italijanski barvni film HERKULES

Kranj »STORŽIČ«: 21. maja ital. barvni film, matineja ob 10. uri AIDA, amer. barvni film OBRACUN PRI O. K. KORALU ob 16., 18. in 20. uri, premiera amer. cin. filma HRABRI IN DRZNI, predstava ob 22. uri.

22. maja ital. barvni film AIDA, predstavi ob 13. in 21.15, amer. barvni film OBRACUN PRI O. K. KORALU, predstave ob 15., 17. in 19. uri.

Naklo: 21. maja in 22. maja amer. barvni film DAVY CHROKET, 21. maja predstava ob 20.

ZAHVALA

Vsem, ki ste našo ljubo ženo in skrbno mamo, staro mamo, taščo, sestro, sestrično in svakinjo

MARIJANO CELAR, roj. Brezar

Zimetovo mamo iz Primskovega spremili na zadnji poti, se najiskreneje zahvaljujemo. Prav posebno se zahvaljujemo zdravniku dr. Hriberniku, ki ji je skoraj dve leti skušal vrniti zdravje, duhovnikom za poslednje spremstvo in vsem sorodnikom, prijateljem, ki so rajniči darovali cvetje in jo spremljali na zadnji poti.

Kranj, Sebenje, Toronto, Stara Loka, Vodice Zablje

Zaljujoči mož in otroci

S SEJE OBCINSKEGA LJUDSKEGA ODBORA KRANJ

(Nadaljevanje s 1. strani)

trgovine in gostinstva, težiti za združevanjem začasnih prostih sredstev v okviru posamezne panoge in povečevati zmogljivosti v obih panogah z razširjanjem dejavnosti ali z uvajanjem sodobnejših oblik poslovanja, kjer koli so za to podani pogoji.

V poročilu so zlasti zanimivi podatki o gibanju blagovnega prometa in o realizaciji blagovnih fondov, ki kaže normalno povečanje, medtem ko pri neblagovnih izdatkih lahko ugotovimo večji porast. Iz tega sledi, da se skupni prejemki prebivalstva postopoma trošijo vse bolj v smeri večjega zadovoljevanja neblagovnih potreb, kar kaže na pozitivno povečanje življenjskega standarda; to pa je deloma tudi posledica zviševanja cen neblagovnih uslug.

Poročilo in razprava sta ugotovila tudi že znano dejstvo, da hitrejši nadaljni razvoj trgovine, predvsem pa modernizacija, zavirajo predvsem minimalna sredstva za enostavno in še posebno za razširjeno reprodukcijo, ki ostanejo ob delitvi dohodka. Svet za blagovni promet meni, da je to osnovni problem trgovine in da je od pravilne in hitre rešitve tega problema odvisen nadaljnji razvoj trgovine.

Na seji so sprejeli nekatera priporočila za nadaljnji razvoj trgovine in gostinstva v občini. Predvsem je treba na področju trgovine izdelati perspektivni program investicijskih vlaganj, pri čemer bo potrebno upoštevati tudi nekatere večje podjetelske potrebe centre, in pa izboljšati preskrbo prebivalstva s kmetijskimi pridelki, sadjem, zelenjavo, mlekom in mlečnimi izdelki, mesom in ostalimi predmeti široke potrošnje. V ta namen bo potrebno v večji meri vključiti v realizacijo tega programa obrtno-predelovalne obrate z razširitvijo njihove proizvodnje in prodajne mreže. Posebno pomembna je smernica, ki določa, da bo neposredne proizvajalce (kmetijska posestva in kmetijske zadruge) potrebno preusmeriti, da bodo z lastno proizvodnjo v večji meri krili potrebe domačega tržišča, predvsem preskrbo mesta, in jim omogočiti, da bodo sami nastopali kot neposredni preskrbovalci potrošnikov.

Na področju gostinstva bo s pristojnimi organi predvsem treba izdelati perspektivni program razvoja gostinstva in turizma v mestu, v turistično pomembnih krajih in v večjih potrošnih središčih. Tu smernice poudarjajo tudi nujnost razširitve gostinskih zmogljivosti tam, kjer so zasedene z drugimi dejavnostmi in pa povečanje prenočitvenih zmogljivosti z zasebnimi turističnimi sobami.

uri, 22. maja pa ob 17. uri, 22. maja amer. barvni film HRABRI IN DRZNI, predstava ob 19. uri.

Letni kino »PARTIZAN«: 21. maja ital. barvni film AIDA, 22. maja amer. barvni film DAVY CHROKET, predstave ob 20. uri.

Stražišče »SVOBODA«: 21. maja premiera amer. barv. filma HRABRI IN DRZNI, predstave ob 18. in 20. uri.

Cerklje »KRVAVEC«: 21. in 22. maja amer. barvni cin. film AVTOBUS NA STRANSKIH POTEH, 21. maja predstava ob 20. uri, 22. maja pa predstava ob 17. in 19.30.

Skofja Loka: 21. in 22. maja francoski film VLACUGA VREDNA SPOSTOVANJA.

»SORA«, Poljane: 21. in 22. maja amer. barvni film ENA ZELJA.

Zelezniki: 21. in 22. maja amer. barvni v. v. film DALJNI HORIZONTI

Duplica: 21. in 22. maja amer. barvni film KOMU ZVONI, predstave 21. maja ob 20. uri, 22. maja pa ob 16., 18. in 20. uri.

Kamnik: 21. in 22. maja amer. barvni cin. film DEZEVIJE PRIHAJA, predstave 21. maja ob 20. uri, 22. maja pa ob 17. in 20. uri.

gledališče

Jesenice »TONE ČUFAR« priredi v soboto, dne 21. maja ob 20. uri L. Frank: JEZUSOVI APOSTOLI — dramo v treh dejanjih, slavnostna predstava v okviru Mladinskega festivala — za red premierski. 22. maja ob 14.30 I. W. Fisner: KUKAVIČJE JAJCE — za red nedelja popoldan in ob 20. uri L. Frank: JEZUSOVI APOSTOLI — za red nedelja zvečer.

FILMI, KI JIH GLEDAMO

TRIJE EVINI OBRAZI — Nenavaden primer žene, v katere duševnosti so se borili trije značaji — odkrila sta jo dva psihiatra v Georgiji, ZDA — je vzbudil veliko pozornost ne le pri strokovnjakih, ampak v široki javnosti. Omenjena zdravnika sta objavila zgodbo »žene s tremi obrazy« v posebni knjigi, ki je postala osnova za scenarij filma »Trije Evini obrabi«.

Za filmsko obdelavo zelo privlačna snov pa je zahtevala izkušenega režiserja, ki bo znal napraviti zanimiv film, ne da bi pri tem verodostojnost zgodbe trpela, predvsem pa veliko igralko za glavno vlogo. Odgovorne naloge se je lotil Nunnally Johnson (režiser »Moža v sivi flanelasti obleki«) in je tudi uspešno opravil. Filmu je dal značaj psihološke študije; v umirjenem ritmu tako celote kot posameznih sekvenc v same kompozicije slike, je ustvaril vzdušje studioznosti in omogočil gledalcu popolno poglavitost v problem in igro glavne igralko. Zakaj posrečilo se mu je dobiti igralko, ki je bila sposobna nositi breme praktično vsega filma. Joanne Woodward je izred-

no zahtevno vlogo oblikovala treh zelo različnih osebnosti v okviru enega filma več kot samo zmogla. V vlogah Eve White, mirne in vase zaprte, potlačene žene, sproščene veseljaške zapeljivke Eve Black in umirjene zrele žene Jane s prefinjeno, do potankosti izdelano igro, pokazala, da zmogla, da podata celotno obširno skalo duševnih razpoloženj — od razigranosti rahlo okajene spogledljivke do popolne strčnosti nesrečne žene. Približje za njeno izredno igro v tem filmu ji je dala tudi ameriška akademija z Oscarjem za najboljšo žensko vlogo v letu 1958. Pod vodstvom izkušenega režiserja sta zelo dobro odigrala svoji vlogi tudi David Wayne kot preprosti, dobro hoteči mož, ki pa nikakor ne more razumeti duševnega problema svoje žene in Les J. Coob kot zdravnik, ki sicer stalno motri vse dogajanje v duševnosti svoje pacientke in ga tudi usmerja, ki pa pri tem vendar nikoli ne preneha biti človek. Tak je tudi film v celoti — resen, toda nikdar hladen, ampak človeško topel.

-do

Tri kategorije

Nekaj misli pred zaključkom gledališke sezone

Z občinskimi in okrajno revijo amaterskih gledaliških odrov je bolj ali manj prenehala odrska dejavnost, ki je bila v letošnji sezoni še pred kratkim dokaj živahna. Prav zaradi tega pa že lahko zapišemo nekaj ugotovitev, pravzaprav značilnosti, ki so letos prišle morda bolj do izraza kot prejšnja leta.

Po vsestranski dejavnosti, zlasti pa po kvaliteti uprizoritev, moramo amaterske gledališke skupine kranjskega okraja razvrstiti v tri kategorije (enaka kategorizacija verjetno velja za vso Slovenijo): dramske družine z visoko kvaliteto predstav, družine s povprečnimi uprizoritvami in družine z nekvalitetnimi predstavami in nesmotrno izbranim programom.

Med prve vsekakor sodita na Gorenjskem le gledališči »Tone Čufar« z Jesenic in kranjska Svoboda, ki ima svoje prostore v Prešernovem gledališču. Zaradi njunih specifičnih delovnih pogojev lahko tudi vsako leto pričakujemo 8 ali več premier s pestrim repertoarjem domačih in tujih avtorjev. Razlogi za možnost tolikšne dejavnosti so dokaj preprosti: v primerjavi z

ostalimi družinami precej večja denarna sredstva, močno strokovno vodstvo, številni ansambel kvalitetnih in rutiniranih igralcev in končno — v večini poklicni režiserji.

Stražiško Svobodo, dramske družine z Javornika — Koroške Bele, Podbrezj, Jezerskega, iz Kroke, Cerkelj in še nekaterih drugih krajev moramo uvrstiti v drugo kategorijo. V večini družine iz omenjenih krajev dajejo vsako sezono vsaj eno kvaliteto predstav. Kljub temu pa jih zaradi majhnega števila predstav ne moremo uvrstiti v prvo kategorijo. Majhnemu številu uprizoritev so vzrok vsekakor nezadostna sredstva. Le-teh imajo omenjene družine največkrat toliko, da v vsaki sezoni med svoje igralce lahko pokličejo le enkrat poklicnega režiserja.

„Jezusovi apostoli“ v Čufarjevem gledališču na Jesenicah

Danes, 21. maja, bo gledališče »Tone Čufar« na Jesenicah uprizorilo osmo in zadnjo premiero v letošnji sezoni — dramo »Jezusovi apostoli«, ki jo je po istimenskem romanu nemškega pisatelja Leonharda Franka napisal J. J. Z uprizoritvijo »Jezusovih apostolov« bo zaključena jubilejna petnajsta sezona amaterskega gledališča na Jesenicah po osvoboditvi, obenem pa se bo prvič predstavil Mladinski oder s samostojno predstavo. Premiera Mladinskega odra bo tudi slavnostna otvoritev X. Mladinskega festivala od Dnevu mladosti.

»Jezusovi apostoli« so drama nemške povojne mladine, ki prepuščena sama sebi, lačna in bosa, edina najde razumevanje za uboge, bolne in stare ljudi, na katere družba v viharnem času, misleč samo nase, pozabi. V bombardiranem mestu Wützburg skupina otrok ustanovi tajno družbo Jezusovih apostolov in z vso otroško naivnostjo in plemenitostjo krade pri bogatih in to ukradeno poklanja revnim in potrebnim. Na emi takih akcij pri črnoborzijskancu Zwischenzahlu jih zalotijo in na sodni obravnavi večina mladih članov tajne družbe spozna, da njihovo delovanje, pa čeprav je še tako plemenito mišljeno, v bistvu ni zakonito. Družba je na tem, da se razbije, razdeli se v dva tabora, ki se dejansko spopadeta. Toda vest, da je razkrinkani črnoborzijsanec in bivši esesovec Zwischenzahl izpuščen iz zapora, jih spet združi in postavijo si novo nalogo: razkrinkavati bivše nacistične in njihovo nekdanje in zdajšnje početje.

Prav ta zadnja skupina pa vse družbene organe opozarja na vrsto dejstev mimo katerih ni moč iti.

Kjer se mladina, prepuščena sama sebi, ukvarja z gledališcem, dokazuje, da so v zmoti tisti, ki menijo, da je le še film in šport, ne pa odrska dejavnost za mladino. Mladi gledališčniki — amaterji opozarjajo nase, da so željni pomoči. Za vsakršno pomoč pa so seveda potrebna sredstva. Poklicne režiserje ali gledališčne je razumljivo treba plačati. Vprašanje pa je, od kod naj dramske sekcije jemljejo denar? Nekvalitetne predstave ne polnijo blagajni, zlasti pri danes že razvajenih gledalcih. Prav zaradi tega pa pada vsa odgovornost na tiste, ki letnih družbenih načrtov ne jemljejo dovolj resno. Vsako leto so v proračunih predvideni zneski za kulturno prosvetno dejavnost, vendar pa so le v redkih primerih potrošeni tudi za te namene, čeprav so že tako ali tako minimalno »zagotovljeni«.

Vse premalo upoštevamo, da so zlasti na podeželju Svobode in kulturno-prosvetna društva bolj ali manj edini kulturni vzgojni poslanec in da je treba zanje prav tako ali pa morda še bolj skrbeti kot v Kranju ali na Jesenicah.

Občinske revije so te ugotovitve vsestransko potrdile. Člani dramskih družin imajo sicer najboljše namene, vendar se največkrat še tako lepe želje izjalove, ker ni potrebne strokovne pomoči. Če bo tudi v prihodnje tako kot doslej, bo na Gorenjskem še vedno manjkalo poklicnih režiserjev, scenografov, maskerjev, kostumografov, lektorjev in drugih, dvorane pa bodo postajale ob uprizoritvah še bolj prazne kot doslej. Brž ko pa bodo sredstva, s katerimi bomo lahko zagotovili kvaliteto uprizoritev, bo kvaliteta sama po sebi vabila v kulturne domove številne gledalce. S tem pa bomo dosegli tudi to, da bodo ljubitelji kulturnih prireditev upravičeno zahtevali kvalitetne prireditve in imeli tudi do zabavnih večerov strožje kriterije kot doslej. Vsekakor moramo preprečiti vrsto »zabavnih večerov« z neslanimi šalami, popevkami in neznanimi godci, ki z dneva v dan vse bolj poplavlajo podeželske odre, na katere ne moremo v zameno zanje zagotoviti tistih kulturno-vzgojnih prireditev, ki bi na istih odrih morale biti.

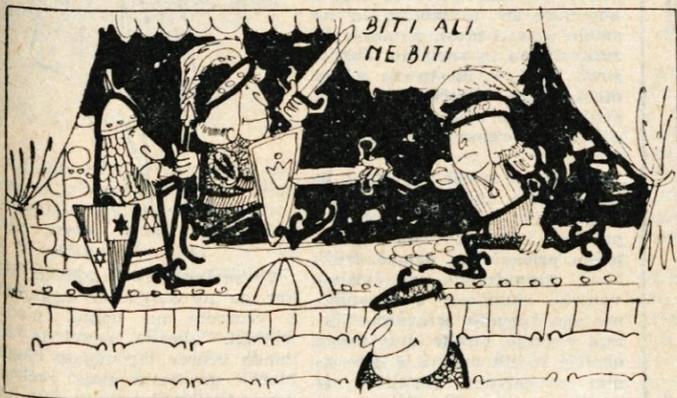
B. Fajon

PREDAVANJE O JAZZU

V okviru jeseniške Svobode deluje tudi komisija za kulturno-družbeno dejavnost. Ta prireja družabne večere, televizijske večere in skrbi za kulturno družabno razvedrilo članstva. Da bi članstvo, predvsem mladino, seznanila podrobneje o »jazzu«, je v terek zvečer povabila na Jesenice sodelavca Radia-televizije Ljubljana tov. Aleksandra Skaleta, ki je imel v mali dvorani Delavskega doma predavanje pod naslovom »Kaj je jazz«. Predavanje, ki je bilo demonstrirano z glasbo domačih in tujih izvajalcev, je bilo zelo zanimivo. Ker je bila razprava zelo živahna, so tov. Skaleta povabili na ponovno predavanje. Tokrat bo govoril o razvoju jazzja pri nas. Organiziranje tovrstnih predavanj dokazuje, da jeseniška Svoboda skrbi za pravilno vzgojo mladine na področju zabavne glasbe.

B. C.

Ljubitelj kulturnih prireditev

Uspela uprizoritev

I. W. Fisner »Kukavičje jajce«

Dandanes je težko s komedijami. Domača, zlasti slovenska sodobna dramatika je še zmerom po večini suhoparna, tuje komedije, še tako dobre, pa so običajno obarvane s humorjem, ki nam je tuj in za nas neaktualen. Starejša dela in klasika pa s svojo časovno odmaknjenostjo s tudi težko ogrejejo publiko v polni meri. Skratka, težko je najti za pester gledališki repertoar, kakršnega nam nudi jeseniško amatersko gledališče, komedijo, ki bi resnično zabavala publiko, ji ob tem tudi kaj povedala in bi, čeprav lažje zvrsti,

ki po enaindvajsetih letih spozna svojo hčerko, vzgojeno v sodobni družini. Hčerka se odloči, da bo spreobrnila svojo mater v dostojnega človeka, kar pa ji ne uspe, kajti v tej sicer primitivni in na videz celo pokvarjeni ženski, je toliko resnične človečnosti, razumevanja in poštenosti, da popolnoma zadostuje za zbliznanje med hčerko in materjo. V ta resen življenjski okvir je poleg duhovitih in zabavnih replik, vpleteno tudi nekaj skoraj tragičnih in sentimentalnih mest, ki bi pravzaprav ne sodili v komedijo.

Lado Nikolavčič kot dobrodušni stari Langhsen. Prepričljivi maski sta lepo dopolnili njuna lika. Posrečenemu »zapetemu« ženinu Naca Smoleja je manjkalo malo več gospodstva, ženinu Freenu, ki ga je z občutkom oblikoval Franci Pogačnik, pa trgovske podjetnosti. Doslodno je izpeljala puritanski lik sicer epizodne Ane Dolorens Vida Hudnikova, čutečo in toplo materinsko gospo Langhsen pa je lepo zaigrala Stanka Geršakova. Sproščen je bil Fred Bojana Čebulja, še strožji pa bi lahko bil stražnik Francija Štravsca. — Solidno se je prvič predstavil Peter Božič, kot šolski upravitelj, zamorka Nany Vere Smukavčeve je bila premladostna, James mladega Stanka Kepica pa bolj fantovski, kot otroški.

Preprosto, toda učinkovito sceno je prispeval režiser sam. — Publika je vsaj na reprizi, sprejela delo toplo in s priznanjem, kar se na Jesenicah ne primeri ravno pogosto.

I. S.

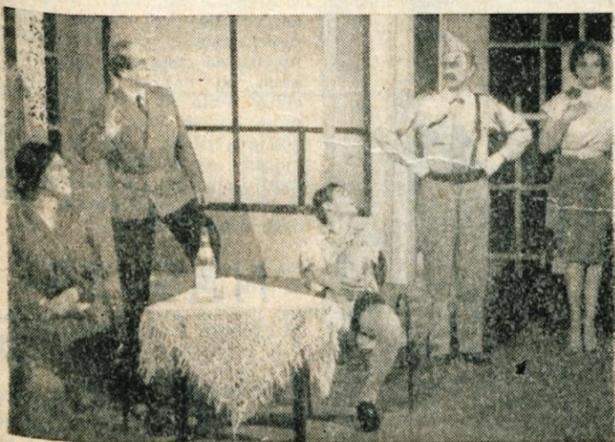
Kranjska mladina na festivalu „Bratstvo-enotnost“

Jutri zjutraj bosta dve kulturni mladinski skupini iz Kranja odpotovali na VI. mladinski festival »Bratstva in enotnosti«, ki bo letos ob Dnevu mladosti na Reki. Gorenjci se enakega festivala, ki je bil lani v Kranju, še prav dobro spominjamo, saj je bila to lani za kranjski okraj prav gotovo ena največjih prireditev.

Kranjska mladina se je za letošnji festival pripravljala že dlje z velikim veseljem. Razen številnih športnih skupin, pa se bosta festivala udeležili tudi dve kulturni skupini: orkester Glasbene šole s solisti in folklorna skupina Dijaškega doma.

Orkester Glasbene šole in gojenci te šole kot solisti so se doslej udeležili že skoraj vseh festivalov in so se prav zaradi

tega za letošnji festival še bolj pripravili. Skrbno pa so potekale tudi priprave folklorne skupine iz Dijaškega doma, tako da smo lahko prepričani, da nas bosta ob skupini na Reki, kjer se bodo srečali spet mladinci iz vseh bratskih republik, lepo reprezentirali. Skoda je le, da pripravljalnemu odboru za ta festival v Kranju letos ni uspelo vključiti več mladine z vse Gorenjske. V prihodnje bi bilo prav, da bi se za festival pripravljale vse mladinske kulturne skupine, udeležence festivala pa bi izbrali na občinskih in okrajnem tekmovanju. Tako bi v marsičem močno popestrili kulturno-prosvetno dejavnost mladih po vsej Gorenjski, od česar bi vsekakor imeli vsi lahko veliko korist. B. F.

Prizor iz »Kukavičjega jajca« na jeseniškem odru

bila tudi na sprejemljivi umetniški višini. Kaže pa, vsaj po izredno toplem sprejemu pri publiku, da je takšno delo komedija ameriškega pisateljskega para I. in W. Fisner »Kukavičje jajce«, ki jo je Čufarjevo gledališče uprizorilo minulo soboto.

Nobenih velikih umetniških ambicij nima to delo, je pa solidno in duhovito napisano, čeprav se poslužuje ustaljenih oblik besedne in situacijske komike. Poseben mik ji daje svojevrstna in originalna zgodba o ženski sumljive moralne pretek-

Režiserju Bojanu Čebulju je uspelo, da je prav to slogovno razbitost komedije povezal v sprejemljiv realističen okvir. — Izognil se je vsakemu pretiravanju v komedijski smeri in ni dopustil, da bi resnejši prizori zdrknili v osladno solzavost. Tako se je pred nami razvijala ne samo zabavna zgodba o Mary Miller in njeni hčerki, temveč del resničnega življenja, ki ne skopari niti z veselimi, niti z resnimi ali žalostnimi situacijami in presenečenji. V ta režijski koncept se je bolj ali manj uspešno vključil ves igralski ko-

Po dolgem mrtvilu so Ločani videli pred kratkim prvo letošnje premiero na svojem odru in to pravilno igro Sneguljčica. Režiserka Polda Stigličeva je prav zadovoljna z mladimi igralci, ki so pokazali zelo lepo in dovršeno igro. — Škofjeloška Svoboda pa pripravlja s starejšimi igralci Molièrovo komedijo Sola za žene.

Slika kaže mlade igralce škofjeloške Svobode z režiserko Poldo Stigličevo

RTV LJUBLJANA

RADIJSKI IN TELEVIZIJSKI SPORED

od nedelje, 22. maja 1960 do sobote, 28. maja 1960

Poročila poslušajte vsak dan ob 5.05, 6., 13., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri. Ob nedeljah pa ob 6.05, 7., 13., 15., 22. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri.

NEDELJA, 22. MAJA

- 6.00 Veder nedeljski pozdrav
7.35 Popevke za jutranjo uro
8.00 Mladinska radijska igra - Palček in Piščalnik
8.57 Z glasbo v novi teden
10.00 Še pomnite tovariši...
10.30 Rado Simoniti: Kolednica mladinski brigad
10.44 Pihalni orkester LM p. v. Rudolfa Stariča
11.00 Godala za razvedrilo
11.30 Nedeljska reportaža
12.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - I.
13.30 Za našo vas
13.45 Koncert pri vas doma
14.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - II.
15.30 E. Grieg: Koncert za klavir in orkester v a-molu
16.00 Humoreske tega tedna
16.20 Klavir v ritmu
16.35 Vesele in poskočne za urne pete
16.50 Stanko Premrl: Allegro za godala
17.00 Šestdeset minut športa in glasbe
18.00 Radijska igra
19.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba
20.05 Izberite melodijo tedna!
21.00 Koncert slavnih pevcev
22.15 Vabimo vas na ples
23.10 Iz del Arthurja Honeggerja in Igorja Stravinskiga

PONEDELJEK, 23. MAJA

- 5.00 Dobro jutro!
8.05 7 preludijev za klavir
8.25 Zabavni orkester Victor Young
8.40 Umetne pesmi poje ženski vokalni kvartet
9.00 Naš podlistek
9.20 Blaž Arnič: Koncert za violino in orkester
10.10 Majhni zabavni ansambli
10.35 Arija iz Massenetovih oper
11.00 Od popevke do popevke
11.30 Oddaja za otroke
12.00 Pihalna godba v koračnem ritmu
12.15 Kmetijski nasveti - ing. Mirko Šiško: Sadovnjaki v travni ruši in zatiranja
12.25 Oj Marjane ... (pozdrav iz Dalmacije)
12.45 Znani napevi z orkestrom Harry Hermann
13.30 Franz Schubert: Impromptu v As-duru
13.45 S popevkami po Evropi
14.20 Zanimivosti iz znanosti in tehnike
14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
14.40 Naši popotniki na tujem
16.00 V svetu opernih melodij
17.10 Srečno vožnjo - šoferjem na pot!
18.00 Radijska univerza - Mesta IV.
18.15 Emil Adamič: Tri turkестanske ljubavne pesmi
18.30 Športni tehnik
20.00 Zabavne in plesne melodije iz Nemške demokratične republike
20.45 Kulturni globus
21.00 Koncert simfoničnega orkestra RTV Zagreb
23.00 Poročila in pregled tiska
23.40 Ameriške popevke

TOREK, 24. MAJA

- 5.00 Dobro jutro
8.05 Odlomki iz baletov
8.35 Radijska šola za srednjo stopnjo
9.25 Europa express
9.45 Dva prizora iz prvega dejanja Rossinijevega »Brivca«
10.10 Izberite melodijo tedna!
11.00 Skladbe za violino in klavir
11.30 Radi bi vas zabavali
12.00 Logarski fantje v gosteh
12.15 Kmetijski nasveti - ing. Jože Korošec: Travniki različno dozorevajo za košnjo
12.25 Pet pevcev - pet popevk
12.40 Partizanske melodije po narodnih melodijah

- 13.30 I. dejanje Verdijeve opere Trubadur
14.05 Radijska šola za višjo stopnjo
14.35 Popularne skladbe iz solistične glasbe
15.40 Listi iz domače književnosti
16.00 Izbrali smo za vas
17.10 Razgovor z volivci
17.20 Koncert za klavir in orkester št. 2 v f-molu
17.50 Iz lahke glasbe
18.00 Iz zbornika spominov
18.20 Kotiček za mlade ljubitelje glasbe
18.45 Razgovori o mednarodnih vprašanjih
20.00 Pred praznikom mladosti
20.30 Radijska igra
21.30 Uroš Krek: Sonatina za godala
21.45 Domači instrumentalni solisti z zabavnim orkestrom RTV Ljubljana
22.15 Iz jugoslovanske komorne zakladnice
23.10 V ritmu današnjih dni

SREDA, 25. MAJA

- 5.00 Pozdrav Prazniku mladosti
8.05 Mladina poje - maršalu Titu za rojstni dan
8.30 Bojan Adamič: Naše ljubljeno mesto
9.00 Jezikovni pogovori
9.15 Slovenski samospjevi
9.45 Trio Dorka Škoberneta
10.10 Iz jugoslovanske simfonične literature
11.00 Ivo Tijardović: Mala Florany
11.30 Oddaja za cicibane
12.00 G. Verdi: Dve operni uverturi
12.15 Kmetijski nasveti - ing. Janez Zaplotnik: Kmetijski kombinat Grosuplje in specializirana živinorejska proizvodnja
12.25 Pisani zvoki z Dravskega polja
12.45 Godalni ansambel p. s. Boruta Lesjaka
13.30 Sever-Dlesk: Med Savco in Dravco
13.50 Pevke Gaby Novak in kvintet orglic Branka Kralja
14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo
14.35 Komorni zbor RTV Ljubljana pod vodstvom Milka Škoberneta
15.40 Novost na knjižni polici
16.00 Koncert po željah
17.10 Sestanek ob petih
17.30 Pol ure z orkestrom RTV Beograd, dirigent Ilija Genić
18.00 Kulturna kronika
18.20 Iz slovenske solistične glasbe od Novih akordov do danes
18.45 Domače aktualnosti
20.00 Ali jih poznate - XVI
20.25 Koncert ljubljanskih opernih pevcev
22.15 Zaplešimo z našimi orkestri in ansambli
23.10 Nočni koncert

ČETRTEK, 26. MAJA

- 5.05 Dobro jutro!
8.05 Iz filmov in glasbenih revij
8.35 Trije orkestralni operni odlomki
8.55 Radijska šola za višjo stopnjo
9.25 Moški zbor »Zarja« iz Trbovelj
9.45 Skladbe za violo - igra Srečko Zalokar
10.10 Zavrtimo zabavno ruleto
10.40 Pet minut za nove pesmico
11.00 Simfonični plesi in rapsodije
12.00 Narodne poje Tone Petrovič

- 12.15 Kmetijski nasveti - ing. Jože Spanring: Občinske odločbe v najnujnih agrotehničnih ukrepih
12.25 Ritmi Latinske Amerike z orkestrom Stanley Black
12.40 Češka godba pod vodstvom Boruta Lesjaka
13.30 Francoske in italijanske popevke
13.50 Vilik Ukmoar: Simfonični poem
14.20 Šport in športniki
14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
15.40 S knjižnega trga
16.00 Sergej Prokofjev: Dva samospjeva
16.30 Potpuri za zabavo
17.10 »Lepo moje ravno polje« - skladbe Rada Simonitiija
17.30 Plesni zvoki velikih mest
18.00 Turistična oddaja
18.15 Spoznavajmo naše umetnike
18.45 Radijska univerza
20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov
20.45 Zabaval vas bo orkester Monia Liter
21.00 Litefarni večer
21.40 Komorni intermezzo
22.15 Po svetu jazza - Jazz pod drobnogledom
23.10 Karel Kovarović: Odlomki iz opere Pasje-glavci

PETEK, 27. MAJA

- 5.00 Dobro jutro!
8.05 Poje zbor JNA iz Beograda
8.30 Zoltan Kodaly: Hary Janoš - simfonična pesnitev
9.00 Naš podlistek
9.20 Ameriški orkester Jackie Gleason
9.40 Kotiček za mlade ljubitelje glasbe
10.10 Sopranistka Maria Callas poje arije iz Spontinijeve opere
10.30 Ali vam ugaja?
11.00 Štiri novele za violončelo
11.30 Družina in dom
11.45 Trio Avgusta Stanka
12.00 Četr ure z orkestrom Edmunda Ross
12.15 Kmetijski nasveti - ing. Milena Lekšan: Zeleno gnojenje in podsadeži v sodobnih nasadih
12.25 Basovske in mezosopranske arije
13.30 Slovenske skladbe igra Mariborski instrumentalni ansambel
13.50 Pesmi iz gorenjskega kota v priredbi Tončke Maroltove
14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo
16.00 Petkov koncert po
15.40 Iz svetovne književnosti
16.00 Petkov koncert ob štirih
16.55 J. Brahms: Intermezzo v e-molu
17.10 Razgovor z volivci
17.20 Lepe melodije
17.40 Moški komorni zbor iz Celja
18.00 Človek in zdravje
18.15 Dva koncerta za dva instrumenta
18.30 Iz naših kolektivov
20.00 Andre Kostelantz s svojim zabavnim orkestrom
20.15 Tedenski zunanjepolitični pregled
20.30 Kaj je simfonična pesnitev
21.15 Oddaja o morju in pomorskih
22.15 Koktajl za zabavo
23.10 Nočni komorni koncert del Josepha Haydna

SOBOTA, 28. MAJA

- 5.00 Dobro jutro!
8.05 Drobne orkestralne skladbe
8.35 Od polke do sambe
8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo
9.25 Poje Planinski oktet
9.40 Dunajski valčki
10.10 Iz oper našega stoletja
11.00 Za vsakogar nekaj iz arhiva zabavne glasbe
11.30 Pionirski tehnik
11.50 Trio orglic A ndreja Blumauerja
12.00 Italijanski capriccio
12.15 Kmetijski nasveti - ing. Viktor Bajec: Mlačna toliščoba
12.25 Domači napevi iz zele-nega Pohorja
12.45 Pozdrav z gora
13.30 Skozi naše vasi...
13.55 Ernest Dohnanyi: Valčkova suita
14.20 Zanimivosti iz znanosti in tehnike
14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
15.40 Na platnu smo videli
16.00 V dvoranah Svobod in prosvetnih društev
16.30 Od tu in tam
17.10 Majhen mozaik melodij
17.40 Priljubljene popevke
18.00 Jezikovni pogovori
18.15 Gro čez izaro...
18.45 Okno v svet
20.00 Pokaži kaj znaš?
21.30 Za prijeten konec tedna
22.15 Oddaja za naše izseljence
23.10 V plesu do polnoči

Televizijski spored

NEDELJA, 22. maja

- 10.30 Televizijski film O Lassie
11.00 Kmetijska oddaja
15.00 Consko svetovno prvenstvo v speedwayu - prenos iz Zagreba
20.00 TV dnevnik
21.00 Kulturna panorama
21.20 Osvoboditev Begunj
21.50 7 dni

PONEDELJEK, 23. maja

- 17.00 Družina in dom
17.30 Poljudno znanstvena oddaja
18.00 Prenos zaključnih prireditev Jugoslovanskega glasbenega festivala
20.00 TV dnevnik
20.20 Tedenski športni pregled
20.30 Servisna zabavna glasba

SREDA, 25. maja

- 18.00 Nariši odgovor - javna mladinska oddaja
19.30 Sprejem štafete Mladosti
21.00 TV dnevnik
21.20 Aktualna tema: O izbiri za DS in sistem nagrajevanja
21.40 Dokumentarni film: Nokturno za Koper
21.50 O Henry - televizijska drama

ČETRTEK, 26. maja

- 16.00 Prenos športnega dogodka
20.00 Prenos koncerta

SOBOTA, 28. maja

- 17.00 Srebrna antena - prenos iz Kolarčeve univerze
18.30 TV pošta
20.00 TV dnevnik
20.20 TV kiosk
20.30 Koncert zabavne glasbe iz dvorane Slovenske filharmonije RTV Ljubljana

DRUŽINSKI POMENKI

Počitnice naših otrok

Bliza se zaključek šolskega leta, bližajo se počitnice, čas počitka naših otrok po šolskih obveznostih. Starši že premišlujejo in si belijo glave, kam z otrokom, da bo v polni meri delež sonca, vode in zraka. Mnogi imajo sorodnike na podeželju, ki bodo njihove otroke sprejeli z odprtimi rokami in pri katerih ni nevarnosti, da bi jih preobremenili z delom. Nekaj telesnega dela, ki je primerno otrokovi telesni sposobnosti, pa je z vzgojnega in zdravstvenega stališča samo zdravo, saj pospešuje telesni razvoj, vzgaja v otroku veselje do ročnega dela, doseženi uspehi pa dvigajo njegovo samozavest. Teže je staršem, ki nimajo take prilike, ali pa je njihov otrok potreben posebne zdravstvene nege ali celo posebnega podnebja. Vendar starši v predlogu zdravnika pogosto ne vidijo njegove skrbi za pravilno izbiro klime, ki jo zdravstveno stanje otroka narekuje, temveč edinele odrekanje pravice do morja, ki njihovem otroku gre. Določeno bolezen lahko zahteva samo določeno podnebje. Zato bi morali starši zaupati in prepustiti odločitev zdravnikom, če žele dobro svojim otrokom. In kaj naj store starši, ki svojih otrok ne morejo uvrstiti nit v letovanje, ker so zdravi kot dren in ne morejo in ne smejo zasesti mest, namenjenih zdravstveno in socialno šibkejšim? Tudi v mestu se zdrav otrok lahko odpodije in utrdi svoje znanje. Le način življenja mu moramo ustrezno urediti.

lahko pa tudi kaj dela, in se proti večeru vrne v svoje družinsko okolje. Poskrbimo tako ali tako, da poskrbimo za veselo in zdrave počitnice naših otrok, da se bodo jeseni lahko okrepljeni zopet uspešno posvetili svojemu delu v šoli.

Predpasnik z visečimi žepi

Tak predpasnik vam bo prišel zelo prav, kadar kuhate. Njegova posebnost je v tem, da mu žepi visijo na širokih trakovih in nam lahko služijo za prijetanje vročih loncev na štedilniku. Zepe lahko podložite, da je prijetanje bolj varno.

Ce pa so starši zaposleni in ne morejo med počitnicami usmerjati oziroma nadzirati prostega časa svojih otrok, lahko priskoči na pomoč družbena organizacija ali stanovalniške skupnosti z organiziranjem dnevnih letovanj. Zjutraj zberejo otroke določenega okoliša in jih peš ali s prevoznim sredstvom odpeljejo iz mesta v naravo. Na čistem zraku se otrok razživi, v krogu sovrstnikov razigra, nakoplje,

Ce se boste zanj odločili, nikar ga ne sešijte iz tiskanine z vzorcem na temno modri podlagi. Izberite svetel in živahen vzorec ter močno blago. Morali ga boste sicer večkrat prati, ker se bo umazanija na njem prej videla, zato pa boste v njem videti čedni in snažni.

Začimbe v kuhinji

Vsa umetnost kuhanja še ni v tem, da napravimo živilo užitno z dodatkom soli in ostrih začimb, temveč da skrbno vskladamo okuse. Pri tem pa moramo paziti, da živilo ne izgubi svojega lastnega značilnega okusa. To dosežemo le s pravilnim dodajanjem zelišč in začimb, ki imajo to nalogo, da okus živila poudarijo, ne pa zabišejo. Jedi, ki jih kuhamo odkrite -

pa naj bo to doma ali pa v velikih kuhinjah, izgubijo pri kuhi zelo veliko aromatičnih snovi. Kadar kuhamo, jih vonjamo po vsej kuhinji ali celo hiši in bližnji okolici. Te izgube aromatičnih snovi lahko nadomestimo z začimbami. Važno je, da imamo posode, v katerih hranimo začimbe, vedno zaprte. Predvsem v množičnih obratih popravljajo okus jedem z dodajanjem popra in soli. Tega se je treba odvditi. Uporabljajte začimbe kot so paprika, piment, vanilija, muškadni oreh, gorčična zrna, janež, kumino, brinje, žbice ali klinček, kapre, zafran, cimet, majaron, lovor, šetraj, pehtran, žajbelj, bazilika itd. Ker imajo zelo močan vonj in okus, jih uporabljajte vedno le v majhnih količinah. Količinsko sorazmerje med milejšo in močnejšo začimbo mora biti primerno, da ne izstopi pri jedi samo okus po najmočnejši začimbi. Okus živila in dodatnih začimb mora biti skladen. Zato moramo dodajati tistih reči, ki imajo močan okus, skoraj polovico manj kot drugi. Ce bomo to upoštevali, bo postala naša hrana dosti okusnejša.

MODA

Bele dolge hlače bodo tudi letos v modi, seveda z bluzo kot nekakša moška srajca.

NASVETI

- Preozke čevlje bomo navlačili z mešanico vode in leisa, pol in pol. Tako nas ne bodo več tiščali.
● Kadar pobarvamo pod z oljnato barvo, ga ne pozabimo pomiti s kisovo vodo, takoj ko je suh in še preden začnemo hoditi po njem. Tako bo veliko trpežnejši.
● Blesk čevljev bo lepši, če jih takoj, ko jih sezujemo, še tople namažemo s pasto. Sele zjutraj jih odrgnemo s krpo ali krtačo.
● V krajih, kjer je zelo trda voda, je priporočljivo vodo prej prekuhati, da se zmehča, preden namočimo vanjo fižol. Tako je veliko prej kuhan.
● Počeno jajce še lahko rešiš: zavij ga v svilen papir, dobro zvij konce in ga nato kuhaj.
● Čebulo je treba posebno dobro shraniti; najbolje na hladnem in v ovoju, ki prepušča zrak.

Zapis o filmskem festivalu v Cannesu

USPEH našega filma

Pravijo, da je XIII. festival v Cannesu začel prav naš film »Deveti krog«, kajti z Oscarji obremenjeni »Ben Hur« ni nič kaj navdušil festivalskih ljudi, posebno Francozov, ki so v svojih kritikah zapisali precej pikrih na račun tega Wylerjevega filma. — Pravijo, da je to doslej najslabši film tega režiserja in so slovitega Oscarja letos popolnoma diskreditirali...

S prijavo našega filma »Deveti krog« smo malo zakasnili, zato

Na filmskem festivalu v Cannesu so izbrali za letošnji »Miss festivala« devetnajstletno ameriško črno Hundley Lajeune, ki jo vidimo na sliki. To je prva »miss«, ki je bila izvoljena letos

so mu dodelili tudi precej čuden termin za predstavo. Sicer je pa to že običajno, da so jugoslovanski filmi vedno predvajani na popoldanskih predstavah. Po Ben Huru je publika doživela veliko nasprotje, in to našemu filmu v prid, vsaj tako so zapisali časopisi, ki so jugoslovanskemu filmu letos posvetili precej več prostora, kot na prejšnjih festivalih. Prav gotovo je lep aplavz na koncu filma, polurno obleganje naših treh mladih igralcev in rekorden obisk tiskovne konference vse jugoslovanske filmske delavce razveselil. Lahko zapišemo, da je ta film Jugoslaviji v čast in da jugoslovanska kinematografija predstavlja svetu vsako leto umetniško vrednejše filme.

Sovjeti so prikazali letos kar tri filme, in sicer »Balada o vojaku«, ki je na festivalu brez konkurence, nadalje »Neodposlano pismo« s Tatjano Samojlovo v režiji Kalantozova in »Damo s psom« po Čehovu.

Zato doslej na festivalu prav gotovo vodijo Sovjeti. Pravijo tudi, da je letos cannski festival v znamenju ljubezni in reševanja ravnih problemov.

Kaže, da so sledili odločnim besedam zoper rasno diskriminacijo tudi tisti na festivalu, ki nimajo drugega dela in skrbi kot

izbirati lepote festivala. Zato so tudi v nedeljo dopoldne izvolili Miss festivala, in sicer devetnajstletno črno Hundley Lajeune, ki je v resnici lepota.

Seveda pa na festivalu ne manjka tudi slabih filmov. To sta bila doslej španski »Postopače« in bolgarski »Prva lekcija«. Obadva sta propadla s svojo realizacijo, iz njih pa bi lahko nastala dva dobra filma.

Na festivalu pa je razen našega režiserja Franceta Stiglicca sodeloval še en Jugoslovčan, in sicer naš rojak v Argentini Franc Lovrić, ki se je predstavil s filmom »Procesija«.

Precejšnje presenečenje pa je napravil mehiški film »Macario«. To je lepa, stilno čista, ubrana povest o revnem človeku, o lakoti, o želji za boljšim življenjem, ki nazadnje ne pozna več prave mere, ko pride do belega kruha. Scenarij je napisan po Travnovi povesti, katere elementi so poznani tudi pri nas v izročilu misterioznih pravljic o dobrem in hudem ter o božji pravičnosti. Film ima toliko lepih in poštenih kvalit, da ga človek rad gleda.

»Hiša na bregu« je bil edini ameriški film (Ben Hur je samo izven konkurence začel festivalski spektakel) na festivalu. Režiral ga je Minelli. Igrata znana igralca Robert Mitchum in Eleanor Parker. Pravijo, da je film predolg, saj traja tri ure. Ob vsem tem pa film »Hiša na bregu« ni prepričljiv film, grajen je bolj na zunanjem izrazu, kot v notranjem, kakršen bi moral biti. Psihološki odnosi in dejanja ne vzdržijo kritike, delo vleče na melodramo in je konec koncev manj uspeh, kot so pričakovali Američani.

Festival je v zadnjih dneh nekoliko zastal. Zato upajo, da bodo danes zvečer na sporedu še nekateri najboljši filmi, ko bo hkrati tudi zaključek festivala in podelitev nagrad.

Na sliki: Prizor iz filma »Balada o vojaku«, ki je bil doslej na festivalu brez konkurence

TO NE SVEITNA

LOVČEVA HČI

Riše Milan Batista

175.

Divji lovci so že slišali o njem in njegovem bahaštvu, zato so ga vzeli s seboj. Vzpenjali so se po prepadnem grebenu proti vrhu Debele peč. Med potjo so ustrelili gamsa in ga oprtali Venclju. Pot mu je curkoma lil in kolena so se mu šibila. Divji lovci so ga s puškami drezali v rebra. Na vrhu, kjer so viharji razgalili skale nad brezdanjimi prepadi, je Gorski, ki je vodil, stopil na rob in se zazrl v globino. Molče so čakali, kaj bo vodja odločil.

176.

»Tu mu bomo sodili, hlapcu gospode. Za Neka, za Tomljnovega in za Špika, ki jih je vse zavoljo lova spravil v zapor. Prodnik, Rotar, zdaj bo zasedal senat.« Skočili so k njemu, staknili glave in se nekaj šepetaje menili. »Na kolena, sodba bo razglašena,« se je nanj zadril Prodnik. Venclj je padel na kolena v sneg in jel milo prositi. Gorski pa je svečano dejal: Vrgli te bomo v prepad, kavkam in krogarjem v gostijo.« Potem se je sklonil, in si odrgnil roke z besedami: »Moje roke so čiste.« Tako je,« so zarohneli možje. V prepad z njim!«

177.

Vencljna je popadla groza. Drgetal je, se jokal in prosil. Prodnik je stopil k nje-mu, ga sunil v ramo, da se je zvalil v sneg. Ostali so priskočili in ga zgrabili. Brezupno se je opletal in zvijal. Čvrsto so ga držali za roke in noge. »Prizanesite, oh, prizanesite. Vse vam obljubim,« je prosil. Prinesli so ga na skalnat pomol nad prepadom in ga zazibali. Ozrl se je navzdol. Groza ga je omrtvila. Pod njim pošasna globina, nad njim pa jata lačnih planinskih kavk. Zamizal je in začel kričati. »Ne deri se, reva! Kot dober kristjan bi moral to zadnjo minuto moliti kesanje.«

Plastika iz koruze

Ameriški strokovnjaki proučujejo, kako bi dobili nove načine za uporabo koruze, pri kateri imajo vedno večje viške. V posebnih laboratorijih se jim je posrečilo dobiti iz križane koruze neke posebne vrste s precejšnjo količino škroba za industrijsko uporabo. Iz tega škroba se dajo namreč izdelovati posebni plastični trakovi, ki so užitni. Iz teh bodo izdelovali posodice za sladolede, nadomestek za čreva pri izdelovanju klobas in za druge podobne namene. Računajo, da bodo za izdelavo take plastične mase samo v ZDA potrošili letno

okrog 3 milijone in pol stotov koruze.

Se večjo uporabo plastične gmote iz koruze pa predvidevajo pri izdelavi posebnega papirja in raznih drugih izdelkov. Koruza, ki jo sedaj uporabljajo v ta namen ima okrog 57% škroba, strokovnjaki pa upajo, da bodo dobili posebno vrsto koruze, ki bo imela tudi 90% škroba.

V Ameriki pridelujejo zelo veliko količino koruze, saj jo spravijo v skladišča okrog 436 milijonov hektolitrov v vrednosti okrog 2 milijardi dolarjev. Z industrijsko uporabo koruze se bo njen višek znatno zmanjšal.

In nazadnje sva obiskala še naravoslovni muzej...

Fiat je imel lani 20 milijard dobička

Prejšnji teden je bil v Turinu občni zbor delničarjev največje italijanske avtomobilske industrije FIAT. — Glavni direktor podjetja profesor Valletta je v svojem poročilu o gospodarskem obračunu za preteklo leto 1959 povedal, da je podjetje FIAT lani prodalo za 438 milijard lir svojih izdelkov in da zaključni račun izkazuje 19 milijard in 700 milijonov čistega dobička. Zato so določili, da bodo razdelili med delničarje deleže v višini 85 lir ali po 5 lir več kot prejšnje leto za vsako delnico. Delnice imajo nominalno vrednost po 500 lir, njihova dejanska vrednost pa znaša preko 2700 lir.

V letu 1959 je podjetje proizvedlo preko 430.000 motornih vozil, od tega nad 422.000 avto-

mobilov. — Izvozili so 195.549 avtomobilov. Povprečna dnevna proizvodnja je znašala po 2000 avtomobilov ali drugih motornih vozil. Med drugim so v FIATU izdelali tudi 20.000 traktorjev ter jih polovico prodali v inozemstvo.

Podjetje pa ima tudi svoj kovinarski oddelek, ki je proizvedel okoli milijon ton jekla. —

Celotna vrednost proizvodnje FIAT, ki je šla v inozemstvo, znaša 140 milijard lir ali 27 milijard več kot leta 1958.

Zaradi povečane proizvodnje je vodstvo podjetja FIAT sklenilo zvišati svojo glavnico od sedanjih 100 na 150 milijard. Razen tega pa bodo najeli še posojilo za 30 milijard lir.

Koliko vidimo s prostim očesom

Tisk redno poroča o dosežkih zvezdoslovnih opazovalnic, ki z novimi pripomočki prodirajo čedalje globlje v vesolje, pri tem pa pogosto pozabljamo, da tudi s prostim očesom vidimo daleč v vesoljski prostor. Zdravo človeško oko vidi brez pri-

pomočkov ozvezdje Andromede. Svetloba, ki se giblje s hitrostjo 300.000 km v sekundi, potrebuje od tega ozvezdja do našega planeta okoli 2 milijona let. Zdrave oči torej vidijo kar precej daleč.

klopi pred visokim pultom, za katerim so stali s škrlatnim suknom prevlečeni naslanjači.

Na dolgi težko okovani skrinji, kjer so bili shranjeni urbarji in popisani pergamenti, pa sta se kratkočasila dva oborožena hlapca. Pa tudi ljudje na klopi se niso dolgočasil.

»Prihodnje leto bom jaz požel Hribarjevo njivo na Vrskah,« je rekel Repar in se zasmel.

»Jaz pa bom pripravil Hribarjev rovt na Ravneh,« je precej glasno dodal Taler.

»Vidva oba pa mi bosta dala zanečaj bokalov,« jima je rekel lovec Fric.

»Seve, seve,« je obljubil Repar, »samo jezik si dobro namazi!«

Medtem so se odprla vrata. Iz ječe so pripeljali Hribarja in ga posadili na zatožno klop.

Bil je postaran in utrujen. Nepremično je zrl v visoki pult, ki je krvavo žarel v soju zahajajočega sonca.

Zunaj je bil lep zimski večer. Gore so gorele v zlatu, v njegovi duši pa sta ležala mrak in puščoba. Četrty teden je že potekel, kar je sedel v ječi. Tema mu je bila tovarišica in podgane gostje.

Na hodniku je nastal ropot. Trda hoja in govorjenje. Starčevski glas je ugovarjal ženski dekletu. Prepirla sta se.

Vrata so se odprla. Po dvorani se je razlila medla svetloba. Vstopila sta dvorjaničca. Vsak je nosil težek svečnik. Postavila sta svečnika na pult.

Za dvorjaničema je prišel oskrbnik Herman. Nosil je pisalno pripravo in pergamente. Vse skupaj je odložil na pult. Potem se je obrnil proti vratom in se do pasu priklonil.

Skozi vrata sta prihajala grof in njegova hči. Kakor srebrni kraguljki so jima na visokih rjavih škornjih pozvanjale pozlačene ostroge.

Straža je strumno pozdravila. Zaradi pravkaršnega prepisa s trmoglavo hčerjo je grofov zgubani obraz oblavla rahla rdečica. Snel si je visoko kučmo iz kunovine in jo izročil dvorjaniču. Varno je fant vzela v roke dragoceno pokrivalo; da ne polomi orlovega peresa na njem.

STANKO LAPUH SUOBODNJAK HRIBAR

»To ti pove naš gospod in grof, v katerega imenu prihajam,« se je odrezal Herman in pomignil hlapcema.

»Čemu?« je spet vprašal Hribar. Glas se mu je tresel.

»Za vse krivice in zločine napram gradu! Napram gosposki! Ti puntar in krivoverec!« se je razdraženo drl Herman.

»Ce sem kaj zagrešil, me ima pravico soditi samo deželni knez, ne pa graščina,« se je branil svobodnjak in razvnel: »Kakor nad razbojnika ste prišli nadme! O polnoči! Z mečem in plamenico! Mar ni sleherni ped zemlje, na kateri stojite svobodna, moja? In vi mi ukazujete v moji lastni hiši!«

O, bili so časi, in ko je gosposki dvorjanič pri belem dnevu zahajal na to kmetijo. S spoštovanjem je pritisnil na kljuko vežnih vrat. In Hribarjevi so imeli lastni grb: na zlatorumem polju moder križ. Pa se je rodil grofu napuhnjena sin. Pravijo, da je bila mati takega ošabnega rodu. Odslej je grad zaničeval tako svobodnjaka kakor tlačana. In Hribarjev ded je odnesel viteški ščit v hlev... In potem je prišla tista groze in sramote polna noč svatbe Mininega brata. Kakor požrešna ujeđa, ki pošasno plahuta skozi noč, kakor vampir je prišel grof Harold din ugrabil nevesto. In tako je ostal Hribar zadnji svojega rodu. Četudi sam, nima ne žene ne sina, se hoče boriti za svobodo svojih otrok: za svobodo šumečih gozdov, za svobodo sončnih kosenin, za svobodo zlatih njiv. Ojeklenele so mu poteze na obrazu in v očeh mu je zagorelo divje sovraštvo ponižanih in razžaljenih na lastni grudi, ki jim jo je jemal tučjev pohlep.

»Dovolj besed!« je izhropel Herman. »Zvežite ga!« je ukazal hlapcem.

Pajdaša sta skočila s konj. Vezo je napolnila jarka svetloba. Z visoko dvignjeno baklo je planil skozi vrata Janez.

»Hečeš, Galjot, da ti posvetim?« je zavpil nad mrkim hlapcem in mu pomolil plamenico pod surovi obraz.

Presenečeni birič je ostrmel in roke so mu omahnile. Tudi Herman je bil zavzet nad prikaznijo. Kje le je že videl tega fanta? Aha! Na Pokljuki, ko sta ga s Frajo ukazala privezati k macesnu smrti, se je spomnil. In to naj bi bil oni od grofa toliko opevani medvedar? Saj je pred orjaškim hlapcem kakor David pred Galjotom!

In tedaj je v Galjotovi roki zažvižgala vrvi, v Davidovi pa je v krvavem svitu plamenice zasijal lovski nož.

V eži so zaropotale burklje, izpod težkih verig pod stopnicami pa se je izmotala sekira. Domači so zagnali krik in Martin je priteknel s Perunom.

Hermana je ta hip minila vsa pijanost. »Kaj sem ti ukazal, hlapce?« se je obrnil k pajdašu.

»Spravi nož, Janez! Še potreboval ga boš,« je rekel gospodar ovčarju in mu dobrotno položil roko na ramo. Potem se je obrnil k valptu: »Zaradi tehle grem,« mu je rekel in pokazal na družino. Spoznal je, da je bolje, če se trenutno ukloni.

»Zvezovati me ni treba,« je nadaljeval Hribar. »Pojdem sam. Ne! Svobodnjak naj jezdi! Martin,« se je okrenil k velikemu hlapcu, »osedlaj dva konja!« Spremil me boš do grajskih vrat.

Herman je prikimal in zasukal konja.

»Zdrava mi ostani, Mina!« se je brat poslavljaj od sestre.

»Pa dobro gospodari, dokler se ne vrnem!« ji je še naročil in ji segel v roko.

Mina je zaihtela.

»Na konje!« je velel ukazovalni glas.

Krdelo jezdecev je v svetu dogorevajočih plamenic izginito v noč.

Skozi odprta vrata Hribarjevega dvorišča se je divje zagnala mrzla burja in kakor lačen volk zavijala okoli voglov tihega dvora.

Tisto soboto pred drugo adventno nedeljo je v dvorani grajskega oskrbništvà čakala trojica ljudi. Sedeli so na preprosti

Te dni po svetu

PRED SKLICANJEM VS
Sovjetski zunanji minister Andrej Gromiko je v sredo zvečer poslal predsedniku Varnostnega sveta, cejlonskemu predstavniku Claudu Coreu brzojavko, v kateri zahteva nujen sestanek Varnostnega sveta OZN, na katerem bi razpravljali o agresivnih akcijah ameriškega vojnega letalstva.

V petek je sovjetski zunanji minister Gromiko odpotoval v New York, da bi osebno prisostvoval sestanku Varnostnega sveta.

NEHRU V ZAR
Indijski ministrski predsednik Nehru se že nekaj dni mudi na obisku v Združeni arabski republiki. S svojim obiskom vrača obisk predsedniku Naserju, ki je bil pred kratkim v Indiji. Sprico neuspeha pariške konference sta oba predsednika na posebnem sestanku razmotrila položaj v svetu in govorila o možnosti, da bi našli nove poti za ublažitev mednarodne napetosti. Ko je komentiral pariške dogodke, je predsednik Nehru poudaril, da ni treba izgubljati živcev ter opozoril na to, da z jezo ni moč ničesar pametnega doseči.

BONN KUPUJE RAKETE V FRANCIJI
Pariz, 19. maja — Zahodnonemška vojska je sklenila s francosko državno letalsko družbo »Air-Nord« pogodbo o nakupu teledirigiranih raket. Vrednost nakupa bo znašala 100 milijonov novih frankov. Zahodna Nemčija bo kupila teledirigirane rakete SS 11, ki jih porabljajo za obstreljevanje ciljev na zemlji.

POLOŽAJ V BELGIJSKEM KONGU
Santleyville, 19. maja — Predsednik Nacionalnega gibanja Konga Patrice Lumumba je zahteval takojšen prenos oblasti na domače predstavništvo, da bi se ognili incidentom, za katere bi bili normalno odgovorni Belgijci. V nasprotnem primeru, je dejal, bo šlo ljudstvo Konga na ulice in zahtevalo svobodo kot tudi takojšen umik vseh belgijskih čet iz dežele.

Lumumba je izrazil nezadovoljstvo zaradi imenovanja ministrstva rezidenta v Kongu kot tudi zaradi belgijskih priprav na volitve, pri čemer hkrati krepijo belgijske čete v Kongu.

TELESNA KULTURA

Atleti so startali

V znamenju slabih atletskih naprav

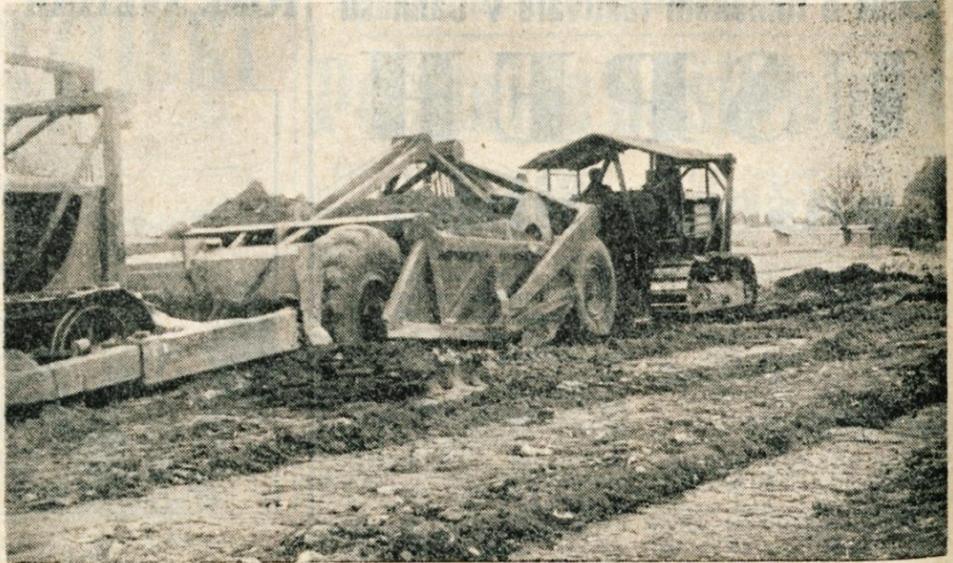
Sezona atletskih tekmovalj je že pričela. Doslej so bile na sporedu le manjše prireditve v obliki otvoritvenih mitingov, prihodnji mesec so na vrsti tudi prvenstvena in ostala tekmovalnja.

Atleti Triglava so pričeli sezono z otvoritvenim mitingom že 16. aprila, nato so se udeležili atletskih tekmovalj v Ljubljani, Litiji in na Jesenicah. Načrtna vadba v telovadnici skozi vso zimo se je pokazala že v teh prvih nastopih, ko je večina atletov dosegla že prav dobre rezultate. Te priprave bodo pomembne zlasti v ekipnem tekmovalju. Tudi letos se bodo namreč udeležili državnega moštvenega prvenstva v B programu, kjer so lani dosegli velik uspeh z osvojitvijo 2. mesta pri moških in 3. pri ženskah. Glede na dobre rezultate tekmovalcev že v začetku sezone računajo, da bodo dosegli tokrat še več točk kot lani. Z vključitvijo novih atletinj iz srednjih šol se je kvaliteto najbolj dvignila ženska ekipa. Po drugi shemi pa bo letos v B programu precej hujska konkurenca, zato bo treba že za ponovitev lanskih uspehov doseči letos precej boljše rezultate.

V atletskem klubu Triglav so doslej delali predvsem z mladinci in člani, da so pripravili čim boljše vrsto za ekipno tekmovalje. Ze lani jeseni, predvsem pa letos, pa so pričeli z načrtno vzgojo najmlajših, to je pionirjev. V kratkem času jim je uspelo vključiti v svoj krog precejšnje število pionirjev, ki kažejo za ta šport izredno zanimanje. V ta namen so organizirali pionirsko prvenstvo Kranja. V A in B programu bo od spomladi do jeseni na sporedu 5 kol. Iz vrst najmlajših tekmovalcev bo čez nekaj let gotovo izšlo nekaj dobrih atletov, ki jih bodo pozneje vključili v ekipo za moštvene nastope.

Kranjskim atletom vseeno ne gre tako gladko kot kaže na prvi pogled. Glavna ovira pri uspeš-

nem delu je igrišče. Doslej so uporabljali za svoje nastope in trening igrišče Triglav, ki je bilo le zasilno urejeno za atletske prireditve. Jeseni, ko ga bodo zaradi gradbenih del zaprli pa bodo ostali na cesti. Verjetno bodo gostovali v Skofji Loki ali kje drugje na Gorenjskem; to bo prav v delu z mladino precejšnja ovira. Prihodnjo pomlad upajo že na novi stadion, kjer bodo dokončno dobili ustrezne atletske naprave. S tem pa jim bodo hkrati dani primerni pogoji za uspešen razvoj v prihodnosti. S.

Na prostoru, kjer bo še letos kranjski stadion že brnijo stroji

Kranjski letalci pripravljani...

V soboto, 21. maja, na Dan jugoslovanskega vojnega letalstva, bo na letališču v Lescah otvoritev letošnje letaske sezone. Na tej prireditvi bodo sodelovali člani vseh Aero-klubov Gorenjske.

Aero-klub »Stane Zagar« iz Kranja se je prav za to sezono, v jubilejnem letu jugoslovanskega letalstva prav posebno pripravil.

DREVI:

MARIBOR : TRIGLAV

Na igrišču Triglava na Savskem logu bo drevi prvenstvena košarkarska tekma med vodčima na lestevici moške republiške lige Mariborom in Triglavom. Ker so Kranjčani v zadnjem času v dobri formi, Mariborčani pa ena najboljših ekip v Sloveniji, se obeta zanimivo srečanje. Začetek glavne tekme bo ob 19. uri, v predtekmi ob 17.30 uri pa se bosta srečali ženski vrsti domačega Triglava in Rudarja iz Trbovelj.

V klubu, ki je eden najmočnejših v Sloveniji delujejo štiri sekcije, in sicer modelarska, padalska, jadrilčarska in motornopilotska.

Ze lani je kranjski Aero-klub dosegel zavidljive uspehe in zasedel drugo mesto v Jugoslaviji, medtem ko si je nekaj članov modelarske sekcije pridobilo naslov državnega prvaka.

Tudi letos se nameravajo udeležiti vseh predpisanih tekmovalj in se boriti za najboljša mesta.

Delo v ostalih sekcijah je precej težavno zaradi velike oddaljenosti od letališč, vendar so v pretekli sezoni padalci, jadranci in motorni piloti vseeno dosegli lepe uspehe.

Mladi tečajniki padalci in jadranci so že končali teoretični

del tečaja in sedaj čakajo le še svoj zračni krst. Stari padalci pa so si postavili nalogo, da izboljšajo predvsem kvaliteto skokov.

To prejšnja leta ni bilo mogoče zaradi pomanjkanja materialnih sredstev, predvsem padal in instrumentov, ki bi dovoljevali tudi nazbavnejše skoke — zadržke. To jim bo vsekakor uspelo, saj je v vrstah kranjskih padalcev nekaj državnih reprezentantov, ki svoje znanje in izkušnje nesebično posredujejo mlajšim.

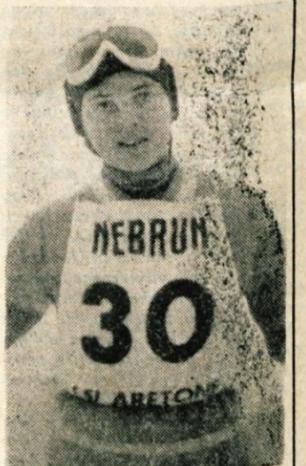
Prav tako kot padalci so se tudi jadranci in motorni piloti pripravili na bližnjo sezono. Dva člana kranjskega aero-kluba pa sta že 14 dni na tečaju za vrhunške športne jadrance v Ljubljani, kjer bosta pridobila zlato »C« značko.

SOBOTNI RAZGOVOR
Prvič za članice - in zmaga

Čeprav smo že skoraj v poletju, smučarji še vedno ne mirujejo. Preteklo nedeljo so se skoraj vsi naši najboljši smučarji in smučarke zbrali v Vratih na tradicionalnem Triglavskem veleslalomu. Lepo presenečenje je tokrat pripravila komaj 18-letna dijakinja Gostinske srednje šole v Ljubljani — MAJA RUTAR — članica kranjskega Triglava, ki je zmagala v konkurenci članic, čeprav je tokrat prvič nastopila za članice. Prav zaradi tega smo jo izbrali za portret športnika Gorenjske v tem tednu in ji v zvezi s tem postavili nekaj vprašanj:

»Kdaj si začela s smučanjem?»

»Smučam že od otroških let, za tekmovalja pa me je navdušila moja prva učiteljica in vodnica Meta Oblakova.

Komaj dvanajst let stara sem prvič osvojila republiško in državno prvenstvo v alpskih disciplinah med mladinkami, kar sem z manjšimi presledki obdržala vse do danes.

»Tvoj največji uspeh?»

»V mednarodni konkurenci vsekakor deveto mesto v alpski kombinaciji v Abetoni in lani peto mesto v smuku v Zakopanah na Poljskem. V domači konkurenci pa vrsto državnih in republiških naslovov, ki sem jih osvojila v zadnjih letih.«

»Kaj bi lahko povedala o letošnji sezoni?»

»Letošnja sezona je bila dokaj pestra. Udeležila sem se skoraj vseh tekmovalj in dosegla pri tem zelo lepe uspehe. — Razen državnega in republiškega prvenstva mi bo ostal v najlepšem spominu Bukovski smuk, kjer sem bila le nekaj sekund za Slavico.«

»Kako je bilo na letošnjem Triglavskem veleslalomu?»

»Tu sem prvič uradno nastopila v konkurenci članic. Prvo mesto je zame velik uspeh, predvsem če primerjam rezultat z ostalimi udeleženci veleslaloma, saj bi osvojila pri mladincih drugo mesto in pri članih 11. mesto.«

»Kaj meniš o prihodnji sezoni 1960/61?«

»Vsekakor se bom za to sezono temeljito pripravila in upam da bom tudi tokrat častno zastopala barve kranjskega Triglava doma in jugoslovanskega smučanja v tujini.

Preko 110 športnikov na Reki

Spet je leto okoli in pred nami je mozaik praznovanj v okviru Dneva mladosti. Po vseh občinah na Gorenjskem se je mladina za ta praznik letos še posebej pripravila. Tako bodo v ponedeljek na Jesenicah pričeli s tradicionalnim Mladinskim festivalom, potem pa se bo skozi ves teden zvrstilo še vrsto tekmovalj. V Kranju pa bo jutri dopoldne svečana parada mladosti.

Razen na domačih prireditvah v okviru Dneva mladosti, bo kranjska mladina odšla tudi na

festival Bratstva in Enotnosti na Reko. Tja bo odšlo preko 110 športnikov, ki bodo nastopili v 9 športnih panogah, in sicer v atletiki, odbojki, namiznem tenisu, košarki, rokometu, streljanju, nogometu, judu in šahu.

Seveda so se za tekmovalja kranjske ekipe temeljito pripravile, saj bo konkurenca precej močna, ker je pričakovati nastop ekip iz drugih mest, ki tekmujejo tudi v zveznih ligah. Upamo, da bodo Kranjčani častno zastopali uspehe gorenjskega športa.

Triglav najboljši

V soboto se je v ljubljanski klasični gimnaziji pričel III. republiški namiznoteniški turnir, v organizaciji domačega »Odre-da«.

Na turnirju so nastopili tudi igralci »Triglava« in »Mladosti« iz Kranja ter Jeseničani. Tudi tokrat so bili najboljši na turnirju Triglavani, ki so v finalnem srečanju premagali Ljubljano s 5:2, ženske pa raven-skega Fužinarja s 3:1. Pri posameznikih je bil najboljši Ljubljanečan Tomažič, ki je spet premagal Terana, tako da Teran ni bil nobeno leto prvak turnirja. V moški B skupini pa se je odlikoval Marušič iz Kranja.

Rezultati polfinalnih in finalnih srečanj:

Moške ekipe:
Triglav : Mladost 5 : 1, Ljubljana : Ilirija 5 : 0 in Triglav : Ljubljana 5 : 2.

Ženske ekipe:
Fužinar : Odred 3 : 1, Triglav : Ljubljana 3 : 0 in Triglav : Fužinar 3 : 1.

Moški A, posamezno:
Tomažič : Avprih 3 : 0, Teran : Zajc 3 : 0 in Tomažič : Teran 3 : 2. (Teran je vodil že 2 : 1).

Moški B, posamezno:
Vecko : Avprih 2 : 0, Marušič : Sazonov 2 : 1 in Vecko : Marušič 2 : 0.

Ženske, posamezno:
Plut : Lampret 3 : 0, Pirc : Vavčič 3 : 1 in Plut : Pirc 3 : 2.

Z-r

OB LOKALNIH MLADINSKIH DELOVNIH AKCIJAH

LETOS ŠPORTNI STADION

V preteklih letih je bil uspeh delovnih akcij odvisen predvsem od pri prav na te akcije in ne toliko od vrste akcij. Uspele so tako stalne delovne akcije, kjer je sodelovala mladina v brigadah, kot tudi občasne delovne akcije ožjega lokalnega značaja. Prav na občinskih delovnih akcijah je sodelovalo največ gorenjske mladine, kjer je gradila manjše športne objekte, igrišča pri šolah in pri stanovanjskih skupnostih. Na stalnih lokalnih delovnih akcijah pa je gorenjska mladina zgradila nekatere ceste in nov vodovod Bašelj-Kranj.

Letos se predvsem kranjska srednješolska mladina spet pripravlja na lokalno delovno akcijo, in sicer pri gradnji centralnega športnega stadiona v Kranju. Akcijo bo tudi tokrat

organiziral občinski komite LMS Kranj, medtem ko bo investitor Občinski ljudski odbor. Prvi krampi v mladih rokah bodo zapeli 1. julija, ko bodo z delom na stadionu pričele tri brigade iz Celja, Maribora in Ljubljane. Iz Kranja bodo sodelovale pri gradnji stadiona prav tako tri srednješolske brigade, in sicer samostojna brigada Srednje tehniške tekstilne šole, kranjske Gimnazije in združena brigada dijakov iz ESS, IKS »Iskre« in ostalih vajeniških šol iz Kranja. Kranjske srednješolske brigade bodo delale v avgustu.

Doslej se je v brigado prijavilo največ dijakov iz Srednje tehniške tekstilne šole, malo slabše pa je stanje na Gimnaziji in na ostalih šolah. Zato so v zvezi s tem člani občinskega komiteja LMS Kranj že imeli raz-

govore s starši dijakov, ki naj bi sodelovali v brigadah. Poudariti moramo, da so tu naletele na precejšnje razumevanje, saj je pričakovati, da se bo večina dijakov udeležila te akcije. Zbor kranjskih brigad bo že konec maja. Organizacija dela bo takšna kot na zvezni delovni akciji. Brigade bodo imele letos svoje naselje na zelo primernem prostoru, in sicer tam, kjer je bila leta 1956 proslava velike tekstilne stavke.

Tako upamo, da bo mladina končno vendarle pričela z gradnjo prepotrebne športnega stadiona v Kranju.

Menimo, da ne bo mladince ali mladinke, ki bi imel v šolskih počitnicah čas, pa ne bi pomagal pri gradnji tega potrebnega in koristnega objekta.

M. Z.

LJUDJE IN DOGODKI

Konec pred začetkom

Konferenca »na vrhu« v Parizu ni bilo. Veliki štirje so sicer prišli v Pariz, toda le na predkonferenčni duel o tem, kdo je kriv, da do konference ne more priti. Uradno sporočilo s sestanka zahodne trojice: MacMillana, Eisenhowerja in de Gaulla, navaja, da »proučevanje problemov, ki so bili določeni za konferenco, ni bilo možno, zaradi stališča, ki ga je zavzel predsednik ministrskega sveta Sovjetske zveze«. Sovjetsko uradno stališče, ki je bilo izraženo že v uvodnem govoru Hruščeva, pa vali odgovornost za neuspeh konference na ameriško vlado.

Dejstvo, da se je konferenca končala še preden se je praktično začela, je izzvalo povsod po svetu globoko zaskrbljenost in vznemirjenost. Velika večina ljudi na svetu, »je s polno pravico pričakovala, da bo konferenca na vrhu služila stviri mednarodnega sodelovanja in miru ter stviri razumnega reševanja perečih mednarodnih problemov, ne pa obratno«, je izjavil predsednik republike Josip Broz-Tito, ko je komentiral pariške dogodke.

Morda je danes bolj kot kdajkoli prej jasno, da je mir edina možna alternativa. Nov svetovni spopad bi pomenil, sprico orožja, ki ga imata obe strani, konec civilizacije, konec človeške rase. Zato je toliko večja naloga vseh tistih, ki jim je res do mira, da krepijo duh sporazumevanja in sodelovanja, ne pa da z medsebojnim obtoževanjem ustvarjajo še večji razdor v svetu, ki vodi spet k obnovitvi

»hladne vojne« z vsemi posledicami, ki jih lahko ima.

Povsem jasno je, da je — če se želi okrepiti zaupanje in sodelovanje med državami — potrebno izključiti agresivne metode iz mednarodnih odnosov. Zato »niti en človek, ki mu je pri srcu mir«, pravi predsednik republike Tito v svoji izjavi, »ne more mimo tega, da ne bi najostreje obsodil vpada ameriškega letala na ozemlje ZSSR in poskusov, ki so jih storili, da bi tako prakso opravičili«. Toda »ljub vsemu to ne bi smel biti povod za nesoglasja tako velikih razmerij, kot so se pokazala na predhodnih razgovorih v Parizu«.

Razgovori v Parizu so pokazali, da veliki štirje zaradi prestičnih razlogov niso v stanju vedno realno razpravljati o miru in mirroljubnem sodelovanju. Ker pa prav vse narode na svetu zanimajo problemi miru, je povsem razumljiva njihova zahteva, da bi sodelovali na takih razgovorih in po svojih močeh prispevali k izglajevanju odnosov predvsem med ZDA in ZSSR. V tem okviru prihaja še posebej do izraza vloga, ki jo v tem položaju lahko imajo države, ki niso vključene v bloke in pa Organizacija združenih narodov.

»Stvari, za katere gre, ne zadevajo samo dveh ali štirih sil ali samo določenega kroga in števila držav, marveč po svojih posledicah direktno zadevajo tudi vse ostale dežele. Zato je danes še bolj jasno, da je dolžnost in obveznost vseh dežel v

tem, da se še bolj in v še večji meri zavzamejo za premostitev obstoječih ovir, za sanacijo mednarodnih odnosov in za zagotovitev miru v svetu«, je končal svojo izjavo predsednik Tito.

Izjava predsednika Tita je vzbudila veliko zanimanje širom po svetu. Saj izraža želje in pričakovanja večine človeštva, ki želi mir in sodelovanje.

Pariz je spet vsakdanji Pariz. Konferenčni hrup je že četrti dan utihnil. Predsedniki so odpotovali v četrtek. MacMillan domov, Eisenhower v Lisbno, Hruščev pa v Vzhodni Berlin. Ves svet sedaj pričakuje poročila iz Berlina, razpravo v Varnostnem svetu in ameriško iniciativo o »odprtem nebu«. Kljub temu pa še vedno upa, da mostovi med Vzhodom in Zahodom niso podrti. Sprico mnogih okoliščin prav gotovo ne bo nihče poskusil pogajanjem zapreti vrata.